

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/39/2008

SYTUACJA MIESZKANIOWA GOSPODARSTW DOMOWYCH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

„WARUNKI ŻYCIOWE SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO: PROBLEMY I STRATEGIE”

WARSZAWA, MARZEC 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

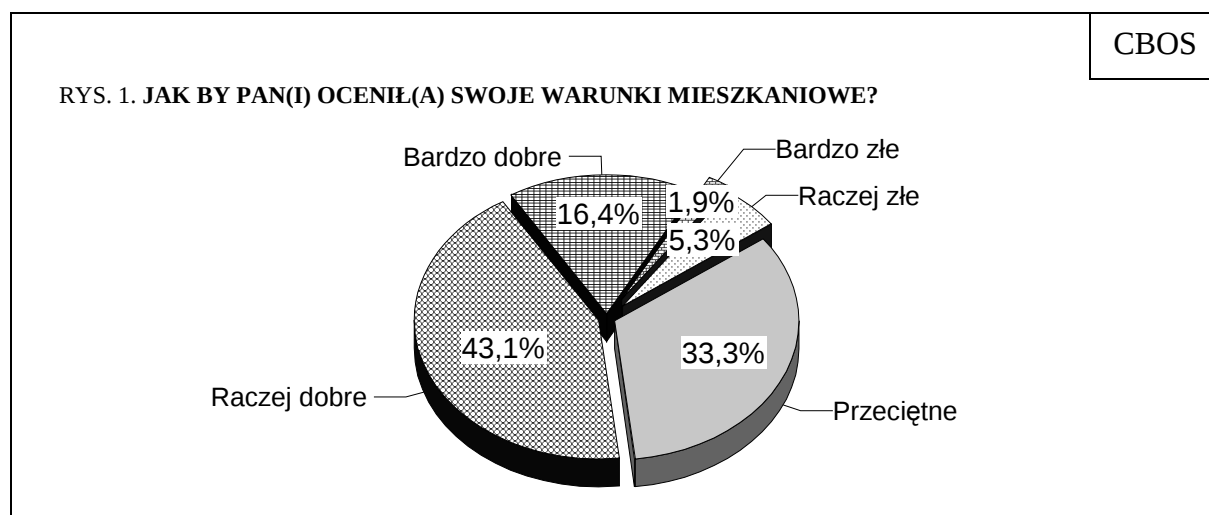

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Dla oceny warunków życiowych polskiego społeczeństwa, co było jednym z celów zrealizowanego przez nas ogólnopolskiego badania¹, istotną kwestią jest poznanie warunków mieszkaniowych gospodarstw domowych² – ich samodzielności w tej dziedzinie, standardu i stanu prawnego zajmowanych lokali, przestrzeni życiowej, jaką mają dla siebie poszczególni członkowie rodzin.

OCENA WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH

Większość rodzin (59,5%) określa swoje warunki mieszkaniowe jako dobre, w tym jedna szósta (16,4%) jako bardzo dobre, a ponad dwie piąte (43,1%) jako raczej dobre. Co trzecia rodzina (33,3%) uznaje swoje warunki mieszkaniowe za przeciętne, a tylko co dwudziesta (5,3%) za raczej złe. Stosunkowo nieliczne (1,9%) oceniają je bardzo źle.

¹ Badanie „Warunki życiowe społeczeństwa polskiego: problemy i strategię” realizowano od września do listopada 2007 roku na reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski (N=38 866).

² Terminów „gospodarstwo domowe” i „rodzina” używamy zamiennie, gdyż osoby wchodzące w skład wspólnego gospodarstwa domowego (razem mieszkające, wspólnie gospodarujące pieniędzmi i innymi dobrami) najczęściej są spokrewnione lub spowinowacane.

Opinie w tym względzie mocno różnicuje pozycja zawodowa osób należących do gospodarstwa domowego. Swoje warunki mieszkaniowe ocenia jako dobre ponad 80% rodzin respondentów zajmujących stanowiska kierownicze oraz rodzin inżynierów, a także ponad 70% rodzin badanych pracujących na własny rachunek, lekarzy, prawników i innych specjalistów z wyższym wykształceniem. Ze swoich warunków mieszkaniowych zadowolonych jest też prawie trzy czwarte rodzin górników. Z drugiej strony pozytywne oceny relatywnie rzadko wystawiają rodziny robotników niewykwalifikowanych, bezrobotnych i rencistów (mniej niż połowa z nich) oraz rolników – zarówno pracujących we własnych gospodarstwach, jak i robotników najemnych w rolnictwie (nieco ponad połowa). W tych samych grupach (poza rolnikami pracującymi we własnych gospodarstwach) odnotowujemy stosunkowo wysoki odsetek osób określających swoje warunki mieszkaniowe jako złe.

Tabela 1

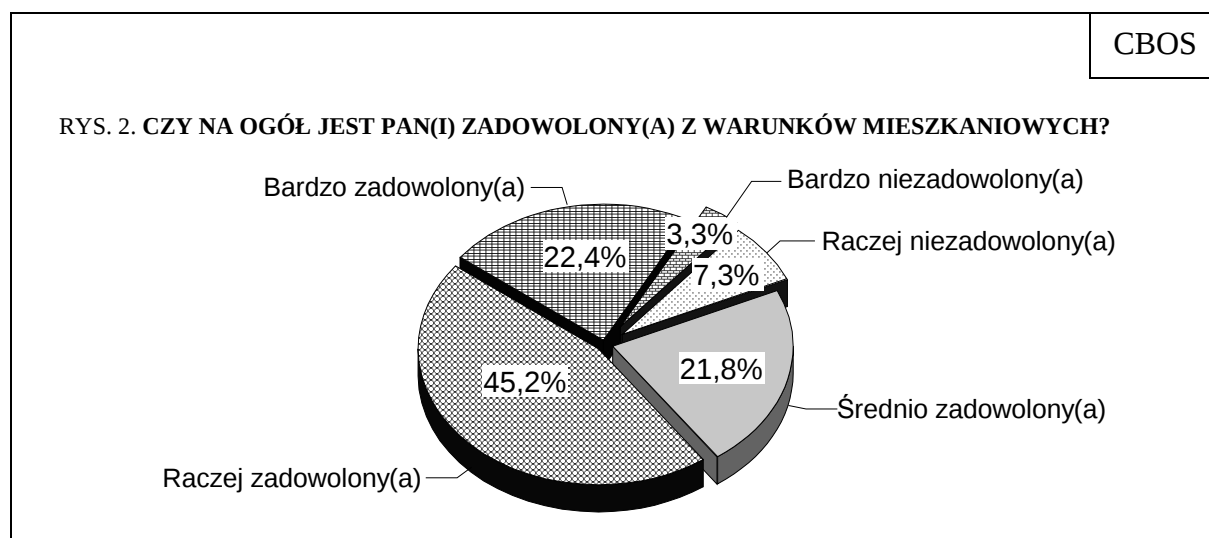
Grupy społeczno-zawodowe		Jak by Pan(i) ocenił(a) swoje warunki mieszkaniowe?				
		Bardzo dobre	Raczej dobre	Przeciętne	Raczej złe	Bardzo złe
		w procentach				
Ogółem		16,4	43,1	33,3	5,3	1,9
Pracujący	Kadra kierownicza	37,7	47,7	13,1	1,2	0,4
	Inżynierowie	29,9	50,4	17,0	2,7	
	Lekarze	38,2	37,4	23,0	1,3	
	Prawnicy	32,8	41,7	21,5	3,8	0,3
	Nauczyciele	23,4	45,4	28,3	2,7	0,2
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	29,8	47,8	19,5	2,2	0,6
	Specjaliści niższego szczebla	20,5	49,6	26,9	2,4	0,6
	Mistrzowie-technicy	15,3	51,3	30,5	2,1	0,8
	Pielegniarki, położne, sanitariusze	19,6	46,9	25,7	5,8	1,9
	Pracownicy usług	13,4	45,4	35,4	4,9	0,9
	Górnicy	28,0	46,1	19,9	4,7	1,3
	Inni robotnicy wykwalifikowani	12,3	44,9	35,6	5,5	1,8
	Robotnicy niewykwalifikowani	8,3	37,4	40,6	10,0	3,5
	Robotnicy najemni w rolnictwie	14,5	36,9	36,9	6,7	4,9
	Rolnicy	11,5	39,8	42,9	4,8	1,0
	Pracujący na własny rachunek	32,6	46,3	18,9	1,5	0,7
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	25,9	44,6	25,6	3,2	0,7
	Renciści	10,8	37,2	39,9	8,5	3,6
	Emeryci	15,0	43,4	34,8	5,2	1,5
	Bezrobotni	8,1	34,9	41,2	10,1	5,6
	Zajmujący się domem	17,4	41,2	33,8	4,7	2,9
	Niepracujący z innych powodów	15,3	38,7	31,0	8,9	6,1

Tabela 2

Cechy socjodemograficzne		Jak by Pan(i) ocenił(a) swoje warunki mieszkaniowe?				
		Bardzo dobre	Raczej dobre	Przeciętne	Raczej złe	Bardzo złe
		w procentach				
Ogółem		16,4	43,1	33,3	5,3	1,9
Wiek	18-24 lata	21,6	43,9	29,5	4,0	1,1
	25-34	17,5	46,1	30,0	4,8	1,7
	35-44	16,2	42,2	34,0	5,7	2,0
	45-54	15,6	41,9	34,5	5,7	2,3
	55-64	15,7	42,4	34,9	4,9	2,1
	65 lat i więcej	14,2	42,5	35,3	6,2	1,9
Miejsce zamieszkania	Wieś	14,0	39,9	38,2	6,2	1,7
	Miasto poniżej 20 tys.	15,7	44,9	32,9	4,6	1,9
	od 20 tys. do 49 999	17,6	45,6	31,0	4,2	1,5
	od 50 tys. do 99 999	16,3	45,2	31,4	4,8	2,3
	od 100 tys. do 499 999	17,8	44,6	30,2	5,2	2,1
	500 tys. i więcej mieszkańców	19,3	43,5	29,8	5,4	2,0
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	4,0	25,5	46,1	14,8	9,6
	301-500	8,7	35,7	42,0	9,9	3,8
	501-900	11,3	41,2	38,8	6,5	2,2
	901-1200	17,1	46,0	31,7	3,9	1,2
	Powyżej 1200 zł	24,9	47,6	24,5	2,3	0,7
	Brak danych	19,4	45,5	30,1	4,0	1,0
Liczba osób w gospodarstwie domowym	1 osoba	16,2	40,6	33,2	7,1	2,9
	2 osoby	16,8	43,6	33,2	4,7	1,7
	3 osoby	16,0	44,7	33,4	4,4	1,5
	4 osoby	18,3	43,9	31,5	4,8	1,5
	5 osób	14,9	43,3	34,5	5,6	1,7
	6 osób	12,5	41,7	37,3	6,4	2,1
	7 osób i więcej	11,9	37,2	38,6	8,6	3,7
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	7,8	30,5	43,2	14,0	4,5
	Podstawowe	8,5	33,5	43,6	9,9	4,5
	Gimnazjalne	17,6	41,6	31,4	6,4	3,1
	Zasadnicze zawodowe	11,6	41,0	38,7	6,2	2,5
	Niepełne średnie	19,9	41,3	31,7	5,1	2,0
	Średnie ogólnokształcące	19,9	45,1	30,1	3,8	1,1
	Średnie zawodowe	16,6	48,2	30,6	3,9	0,8
	Pomaturalne	21,4	44,8	30,0	3,1	0,7
	Niepełne wyższe	23,3	45,4	27,5	3,6	0,2
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	22,3	50,9	24,4	1,8	0,6
	Wyższe magisterskie	28,1	48,6	20,5	2,3	0,5
	Wyższe ze stopniem co najmniej doktora	42,7	33,7	23,2	0,5	

Na ocenę warunków mieszkaniowych wpływa też wielkość i sytuacja materialna gospodarstw domowych, a także miejsce zamieszkania, poziom wykształcenia³ i wiek osób do nich należących. Im niższe dochody rodzin i poziom wykształcenia ich członków, tym więcej złych ocen warunków, w jakich mieszkają. Z kolei na ogół im wyższe wykształcenie i dochody, tym częstsze są oceny dobre. Badani młodsi (poniżej 35 roku życia) częściej niż pozostali określają warunki mieszkaniowe swoich gospodarstw domowych jako dobre, mieszkańcy wsi zaś rzadziej niż mieszkańcy miast.

Większość rodzin (67,6%) wyraża zadowolenie z warunków, w jakich przyszło im mieszkać, w tym prawie jedna czwarta (22,4%) jest bardzo zadowolona. Niezadowolenie deklaruje więcej niż co dziesiąta rodzina (10,6%), a ponad jedna piąta (21,8%) twierdzi, że jest średnio zadowolona ze swoich warunków mieszkaniowych⁴.

Uzupełnieniem subiektywnych odczuć dotyczących warunków mieszkaniowych gospodarstw domowych są również informacje o stanie faktycznym zajmowanych lokali – zarówno prawnym, jak i technicznym, a także o ich wielkości.

³ Warto przypomnieć, że osoby z wykształceniem gimnazjalnym wyróżniają się w całej próbie – są to prawie bez wyjątku osoby młode i często jeszcze kontynuujące naukę, co wynika z niedawnej reformy szkolnictwa, która wprowadziła ten poziom nauczania.

⁴ Więcej na ten temat w komunikacie CBOS „Regionalne i społeczne zróżnicowania kondycji psychicznej i zadowolenia z życia”, luty 2008. Niewielkie rozbieżności między wartościami podanymi w obu komunikatach wynikają z zastosowania różnych wag. W niniejszym komunikacie zastosowano wagę ogólnopolską dla gospodarstw domowych, a w komunikacie dotyczącym zadowolenia z życia – wagę ogólnopolską dla respondentów (osób).

ZASADY UŻYTKOWANIA ZAJMOWANYCH LOKALI

Prawie jedna trzecia dorosłych badanych (31,9%) deklaruje, że dom, w którym mieszka z rodziną, należy do nich lub do ich współmałżonków, tylko nieco mniej (28,8%) mówi tak samo o swoim mieszkaniu. To, czy rodzina zajmuje mieszkanie czy dom, zależy przede wszystkim od wielkości miejsca zamieszkania. Co ósmy respondent (11,9%) mieszka u rodziców lub rodziny, a niewiele mniejsza grupa (10,6%) w mieszkaniu spółdzielczym lokatorskim. Co jedenaste gospodarstwo domowe (9,4%) zajmuje lokal kwaterunkowy, służbowy, a co dwudzieste (4,9%) wynajmuje mieszkanie.

Tabela 3

Proszę powiedzieć, które z określeń najlepiej oddaje Pana(i) sytuację mieszkaniową?	Wieś	Miasto					Ogółem
		poniżej 20 tys.	od 20 tys. do 49 999	od 50 tys. do 99 999	od 100 tys. do 499 999	500 tys. i więcej ludności	
	w procentach						
Dom, w którym mieszkam, jest moją własnością (lub współmałżonka)	63,6	27,6	20,6	16,8	11,8	9,0	31,9
Mieszkanie to jest moją własnością (lub współmałżonka)	10,1	32,3	38,5	35,6	38,9	42,6	28,8
Mieszkam u rodziców, rodziny	18,0	10,9	10,4	8,9	8,4	6,8	11,9
Jest to mieszkanie spółdzielcze lokatorskie	1,5	10,7	14,3	19,7	16,4	14,6	10,6
Jest to mieszkanie kwaterunkowe, służbowe	2,7	11,3	9,9	11,5	14,4	14,2	9,4
Jest to mieszkanie wynajęte od kogoś	1,4	4,2	4,4	5,5	7,4	10,3	4,9
Inna sytuacja	2,7	2,9	2,0	2,0	2,7	2,5	2,6

Formy użytkowania zajmowanych lokali mieszkalnych różnią się w zależności od wielkości miejscowości. Trudno jednak zastosować prosty podział na miasto i wieś, gdyż kategoria miast również jest znacznie zróżnicowana. Różnica między najmniejszymi miastami (do 20 tys. ludności) a metropoliami (liczącymi co najmniej 500 tys. mieszkańców) może okazać się porównywalna do różnicy między najmniejszymi miastami a wsiami. Zależności te wyraźnie widać również w przypadku innych pytań.

We wszystkich kategoriach miejscowości przeważają własnościowe prawa do lokalu, niemniej im większa miejscowość, tym mniejsze prawdopodobieństwo, że będzie to dom, a na ogół tym większe – że mieszkanie. Własne domy ma co jedenaste gospodarstwo domowe w największych miastach (9%) i prawie dwie trzecie gospodarstw wiejskich (63,6%), a własne mieszkania – ponad dwie piąte gospodarstw wielkomiejskich (42,6%) i tylko jedna dziesiąta wiejskich (10,1%).

Na wsi znacznie częstsze niż przeciętnie jest zamieszkiwanie u rodziców lub rodziny, prawie nikt zaś nie zajmuje mieszkań spółdzielczych lokatorskich, kwaterunkowych czy służbowych ani ich nie wynajmuje. Wynajmowanie mieszkań jest natomiast tym bardziej powszechne, im większa miejscowość, przeciwnie niż mieszkanie u rodziców czy krewnych – w metropoliach jest to jedno z najmniej popularnych rozwiązań, które stosuje zaledwie 6,8% gospodarstw domowych (na wsi prawie trzykrotnie więcej).

Znaczący wpływ na sytuację mieszkaniową ma również wiek ankietowanych, wielkość rodziny, pozycja zawodowa, a także, co oczywiste, sytuacja materialna. Wśród respondentów najmłodszych (poniżej 25 roku życia) 42,2% mieszka u rodziców (rodziny), a 14,9% wynajmuje mieszkanie. Te odsetki są jeszcze wyższe w grupie uczniów i studentów (odpowiednio: 45,5% i 16,4%). Warto jednak zauważyć, że również wśród badanych nieco starszych (w wieku 25–34 lata) więcej niż co piąty (21,2%) mieszka u rodziców, a co dziewiąty (10,8%) w wynajętym mieszkaniu.

Im wyższe dochody *per capita* w gospodarstwie domowym, tym większe prawdopodobieństwo posiadania własnego mieszkania, z kolei im niższe – tym częściej w grę wchodzi mieszkanie spółdzielcze lokatorskie, kwaterunkowe lub służbowe, a także własny dom. Własne domy częściej też mają ankietowani z gospodarstw wieloosobowych, im mniejsze zaś gospodarstwo, tym częściej posiada własne mieszkanie. Poza uczniami i studentami u rodziców mieszka stosunkowo wielu ankietowanych – bezrobotnych, pracowników usług i prawników. Gospodarstwa domowe bezrobotnych, a także rencistów częściej niż przeciętnie zajmują mieszkania kwaterunkowe, z kolei w mieszkaniach spółdzielczych lokatorskich mieszka ponad jedna czwarta rodzin górników.

Sytuacja mieszkaniowa jest też zróżnicowana w zależności od województwa – lubelskie, podkarpackie i świętokrzyskie cechuje szczególnie wysoki odsetek gospodarstw mających własne domy i niski – mających mieszkania; wielu ankietowanych z tych województw mieszka też u rodziców czy krewnych, podobnie jak w województwie małopolskim. Wynika to jednak z charakteru tych województw – szczególnie wysoki jest w nich odsetek ludności wiejskiej, co sprzyja upowszechnieniu takich właśnie sytuacji mieszkaniowych (zob. tabele aneksowe).

SAMODZIELNOŚĆ MIESZKANIA

Obecnie prawie wszystkie gospodarstwa domowe (94%) zajmują samodzielne mieszkania, co świadczy o wysokim poziomie zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych. Warto zauważyć, że jeszcze osiem lat temu ponad jedną czwartą gospodarstw domowych stanowiły takie, które dzieliły mieszkanie bądź dom z osobami prowadzącymi odrębne gospodarstwo domowe⁵.

Tabela 4

Czy Pan(i) i inne osoby prowadzące wspólne z Panem(ią) gospodarstwo domowe mieszkają samodzielnie czy też dzielą mieszkanie z kimś innym (osobami nienależącymi do Pana(i) gospodarstwa domowego)?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	1997	1999	2007
	w procentach		
Mieszkam(y) samodzielnie	71	73	94
Dzielę(imy) mieszkanie z osobami nienależącymi do mojego gospodarstwa domowego	29	27	6

Na wsi i w największych aglomeracjach nieco mniejszy od przeciętnego jest odsetek gospodarstw domowych zajmujących samodzielne mieszkania. Wydaje się jednak, że stan ten w obu przypadkach ma różne uzasadnienia. Wśród mieszkańców wsi częściej zdarza się, że pod jednym dachem mieszkają rodziny wielopokoleniowe, w tym prowadzące odrębne gospodarstwa domowe, natomiast w największych miastach częstsze są sytuacje wynajmowania mieszkań wspólnie przez kilka osób (na przykład studentów czy pracowników niemających jeszcze własnych rodzin) niepowiązanych więzami rodzinnymi ani nieprowadzących wspólnego gospodarstwa. Większość uczniów i studentów (75,3%) dzieli mieszkanie z osobami niespokrewnionymi i prowadzącymi odrębne gospodarstwo.

Tabela 5

Czy Pan(i) i inne osoby prowadzące wspólne z Panem(ią) gospodarstwo domowe mieszkają samodzielnie czy też dzielą mieszkanie z kimś innym (osobami nienależącymi do Pana(i) gospodarstwa domowego)?	Wieś	Miasto					Ogółem
		poniżej 20 tys.	od 20 tys. do 49 999	od 50 tys. do 99 999	od 100 tys. do 499 999	500 tys. i więcej ludności	
	w procentach						
Mieszkam(y) samodzielnie	92,0	96,3	95,9	96,4	94,6	92,1	93,9
Dzielę(imy) mieszkanie z osobami nienależącymi do mojego gospodarstwa domowego	8,0	3,7	4,1	3,6	5,4	7,9	6,1

⁵ Zob. komunikat CBOS „Sytuacja mieszkaniowa w Polsce”, czerwiec 1999. Należy pamiętać, że w latach 1997 i 1999 badania były prowadzone na znacznie mniejszych, choć również reprezentatywnych próbach losowych dorosłej ludności Polski. W przywołanym opracowaniu z 1999 roku stosowano wagę ogólnopolską dla osób, dlatego niewskazane jest proste porównywanie wyników publikowanych wówczas i obecnie.

Hipotezę tę potwierdzają również znacznie wyższe niż przeciętnie odsetki ankietowanych dzielących mieszkanie z osobami niespokrewnionymi wśród mieszkańców największych miast, ludzi młodych, prowadzących gospodarstwa jednoosobowe, a więc tych, którzy częściej niż pozostali wynajmują mieszkania. Zamieszkiwanie pod jednym dachem z obcymi częściej wiąże się też z dobrą sytuacją materialną niż zamieszkiwanie z krewnymi prowadzącymi odrębne gospodarstwa domowe.

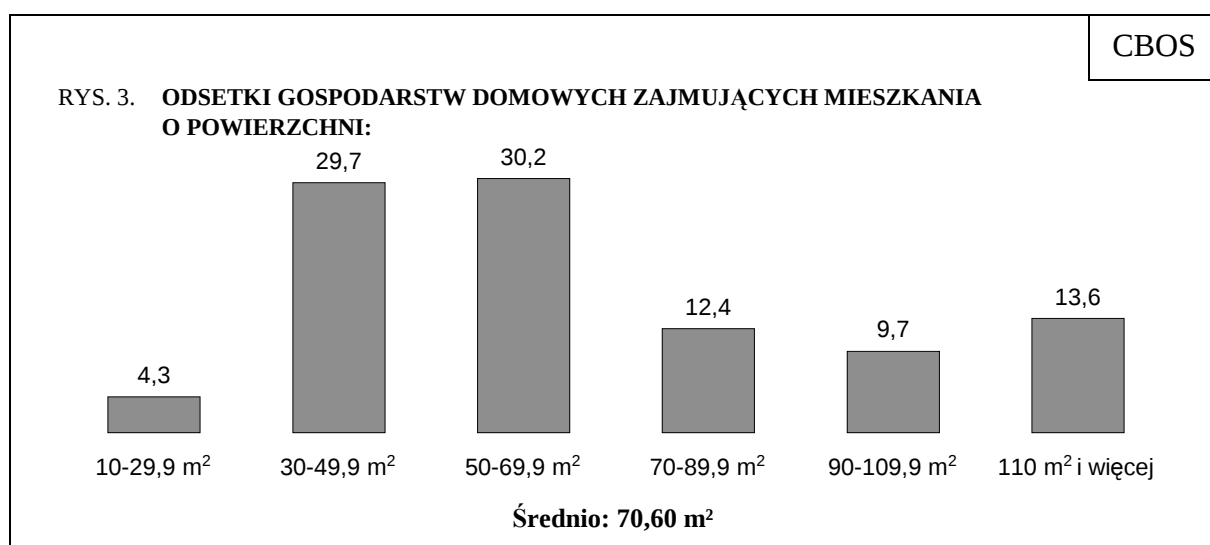
Tabela 6

Cechy socjodemograficzne		Czy osoby, z którymi dzieli Pan(i) mieszkanie, a które nie należą do Pana(i) gospodarstwa domowego, są Pana(i) krewnymi lub powinowatymi? (N=2340)*	
		Tak	Nie
		w procentach	
Ogółem		84,3	15,7
Wiek	18-24 lata	48,0	52,0
	25-34	88,1	11,9
	35-44	93,1	6,9
	45-54	91,6	8,4
	55-64	95,2	4,8
	65 lat i więcej	95,4	4,6
Miejsce zamieszkania	Wieś	97,7	2,3
	Miasto pon. 20 tys.	93,2	6,8
	od 20 tys. do 49 999	90,6	9,4
	od 50 tys. do 99 999	93,1	6,9
	od 100 tys. do 499 999	70,4	29,6
	500 tys. i więcej mieszkańców	58,0	42,0
Liczba osób w gospodarstwie domowym	1 osoba	55,3	44,7
	2 osoby	91,4	8,6
	3 osoby	95,1	4,9
	4 osoby	96,2	3,8
	5 osób	93,1	6,9
	6 osób	96,9	3,1
Dochody na jedną osobę	7 osób i więcej	89,9	10,1
	Do 300 zł	92,7	7,3
	301-500	94,2	5,8
	501-900	91,0	9,0
	901-1200	76,8	23,2
	Powyżej 1200 zł	64,1	35,9
Ocena warunków materialnych gospodarstw domowych	Brak danych	84,4	15,6
	Zadowolenie	76,5	23,5
	Średnie zadowolenie	85,8	14,2
	Niezadowolenie	91,3	8,7

* Odpowiedzi ankietowanych z rodzin niemieszkających samodzielnie

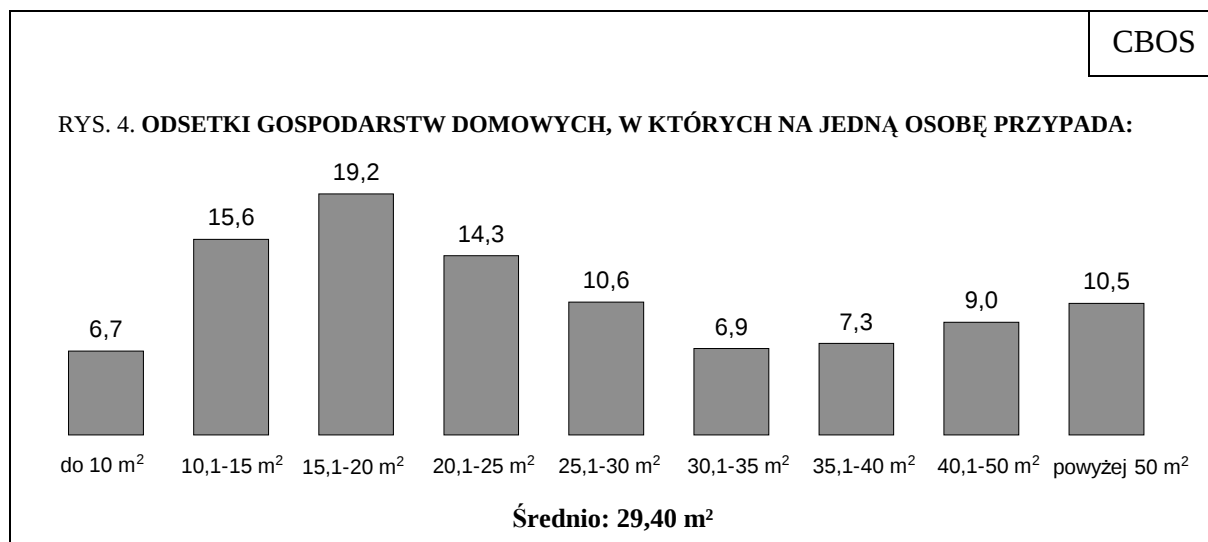
WIELKOŚĆ MIESZKAŃ

Średnia powierzchnia mieszkania zajmowanego przez jedno gospodarstwo domowe to nieco ponad 70 metrów kwadratowych. Niewiele gospodarstw domowych (4,3%) zajmuje mieszkania o powierzchni do 30 m². Najbardziej rozpowszechnione są mieszkania mające 30–49,9 m² oraz 50–69,9 m² – w takich właśnie mieszkach po około jednej trzeciej ankietowanych (odpowiednio: 29,7% i 30,2%). Mieszkania o powierzchni od 70 m² do 89,9 m² zajmuje co ósme gospodarstwo (12,4%), od 90 m² do 109,9 m² – co dziesiąte (9,7%), a mające co najmniej 110 m² – co siódme (13,6%).

Powierzchnia zajmowanych mieszkań zależy od wielkości miejscowości oraz od liczby osób w gospodarstwie domowym. Mieszkania są tym mniejsze, im większa jest miejscowość (warto przypomnieć, że na wsi przeważają domy, w miastach zaś mieszkania w budynkach wielorodzinnych) i im mniejsze gospodarstwo domowe. Wielkość mieszkania jest też powiązana z oceną własnych warunków materialnych – większa powierzchnia to jednocześnie większe zadowolenie z nich.

Obecnie na jedną osobę przypada średnio prawie 30 metrów kwadratowych powierzchni mieszkania. W co czternastym gospodarstwie domowym (6,7%) jest to nie więcej niż 10 m² na osobę, w co szóstym (15,6%) – 10,1–15 m², w co piątym (19,2%) – 15,1–20 m². W co siódmym gospodarstwie domowym (14,3%) na jedną osobę przypada od 20,1 m² do 25 m², a w co dziewiątym (10,6%) – od 25,1 m² do 30 m².

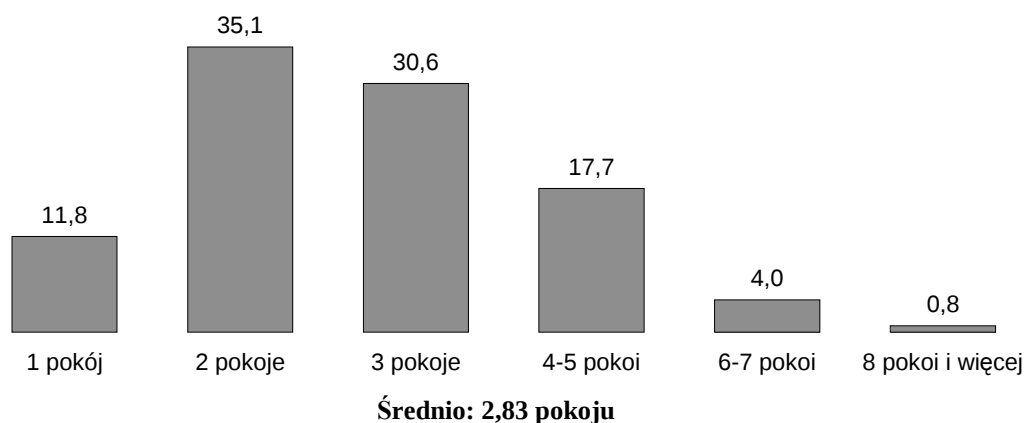

Średnia powierzchnia mieszkania przypadająca na jedną osobę w gospodarstwie domowym jest jednak tym mniejsza, im większy jego stan liczbowy, a ponadto zróżnicowana raczej ze względu na status majątkowy niż wielkość miejsca zamieszkania, choć na wsi zdecydowanie wyższa od przeciętnej. Mniej metrów kwadratowych na osobę przypada też w gospodarstwach domowych respondentów w wieku 35–54 lata, a więc zazwyczaj wychowujących dzieci, najwięcej zaś w mieszkaniach najstarszych badanych (powyżej 64 roku życia), często mieszkających samotnie.

Powierzchnię na osobę mniejszą od średniej (29,40 m²) ma niemal dwie trzecie rodzin (62,2%). Jednak wśród gospodarstw 7-osobowych i większych prawie dwie piąte stanowią te, w których na mieszkańca przypada nie więcej niż dziesięć metrów kwadratowych powierzchni mieszkania, a kolejną jedną trzecią takie, gdzie jest to 10,1–15 m². Z kolei wśród ankietowanych prowadzących gospodarstwa jednoosobowe więcej niż jedna trzecia dysponuje mieszkaniem mającymi ponad 50 m², a jedna czwarta ma mieszkania o powierzchni od 40,1 m² do 50 m² (patrz tabele aneksowe).

Mieszkanie zajmowane przez jedno gospodarstwo domowe składa się przeciętnie z trzech pokoi (2,83). W mieszkaniach jednopokojowych mieszkają członkowie więcej niż co ósmego gospodarstwa domowego (11,8%), w dwupokojowych – więcej niż co trzeciego (35,1%), w trzypokojowych – mniej niż co trzeciego (30,6%). Mieszkania cztero- lub pięciopokojowe zajmuje co szóste gospodarstwo (17,7%), sześć- lub siedmiopokojowe już tylko co dwudzieste piąte (4%), a jeszcze większe – niespełna co setne (0,8%).

RYS. 5. ODSETKI GOSPODARSTW DOMOWYCH MAJĄCYCH:

Mieszkanie ma tym większą liczbę pokoi, im mniejsza jest miejscowość, w której mieszkają ankietowani (co wiąże się z dominującym typem zabudowy) i im więcej osób wchodzi w skład gospodarstwa domowego. Liczba pokoi w mieszkaniu jest też związana, choć mniej wyraźnie, z sytuacją majątkową badanych, ich pozycją zawodową, wykształceniem oraz wiekiem, a także z oceną warunków materialnych gospodarstwa domowego.

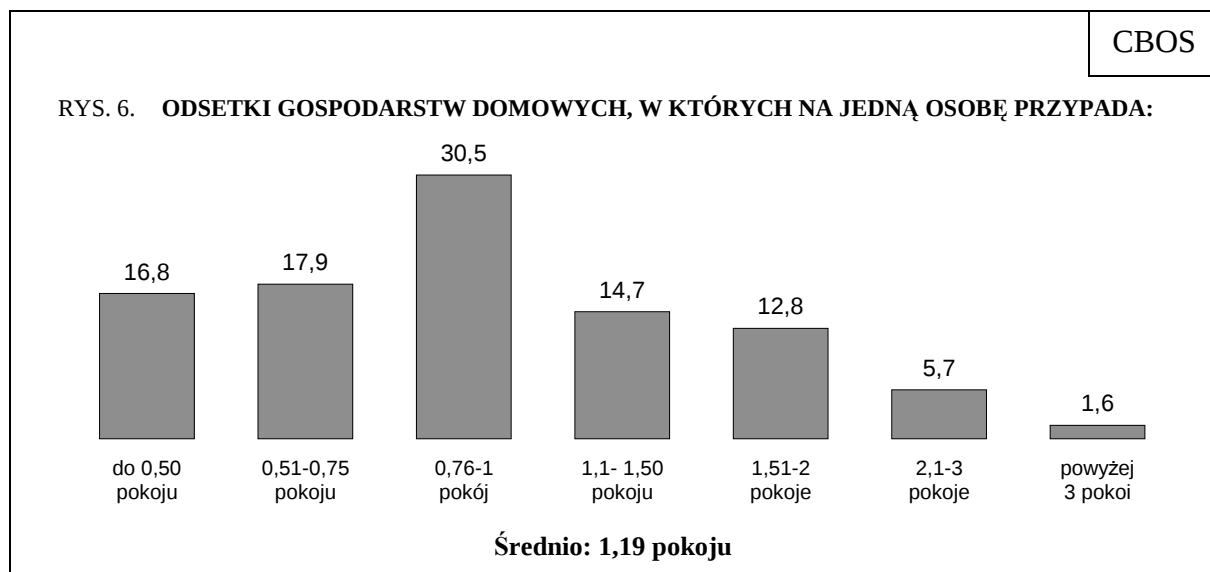
Tabela 7

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych mających:						Średnio liczba pokoi
		1 pokój	2 pokoje	3 pokoje	4-5 pokoi	6-7 pokoi	8 pokoi i więcej	
Ogółem		11,8	35,1	30,6	17,7	4,0	0,8	2,83
Wiek	18-24 lata	11,8	31,2	30,9	18,6	5,7	1,7	3,00
	25-34	12,9	37,5	29,2	15,9	3,7	0,8	2,74
	35-44	8,2	31,2	31,8	23,0	4,9	0,9	3,05
	45-54	9,3	30,9	32,6	21,1	5,1	1,0	3,02
	55-64	11,3	34,8	32,0	17,9	3,5	0,5	2,81
	65 lat i więcej	16,1	41,8	27,8	11,7	2,1	0,5	2,50
Miejsce zamieszkania	Wieś	9,1	26,5	28,0	27,2	7,6	1,6	3,27
	Miasto pon. 20 tys.	10,5	36,7	31,3	17,4	3,6	0,4	2,80
	od 20 tys. do 49 999	11,1	37,2	32,2	15,8	2,9	0,8	2,76
	od 50 tys. do 99 999	11,8	38,0	34,5	13,3	2,2	0,2	2,64
	od 100 tys. do 499 999	13,9	41,4	31,2	11,2	1,8	0,4	2,53
	500 tys. i więcej mieszkańców	16,6	41,4	31,4	9,4	1,0	0,3	2,42

Tabela 7 cd.

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych mających:						Średnio liczba pokoi
		1 pokój	2 pokoje	3 pokoje	4-5 pokoi	6-7 pokoi	8 pokoi i więcej	
Ogółem		11,8	35,1	30,6	17,7	4,0	0,8	2,83
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	22,2	34,5	27,0	13,7	2,3	0,2	2,48
	301-500	14,7	35,8	29,5	16,4	3,0	0,6	2,69
	501-900	14,8	37,6	29,2	14,7	3,2	0,5	2,66
	901-1200	12,7	40,2	29,7	14,3	2,7	0,5	2,65
	Powyżej 1200 zł	11,8	37,5	32,2	14,6	3,5	0,5	2,72
	Brak danych	7,1	29,9	32,0	23,7	5,9	1,5	3,15
Liczba osób w gospodarstwie domowym	1 osoba	28,4	43,8	20,3	6,4	,9	0,2	2,11
	2 osoby	12,3	41,6	30,8	12,8	2,0	0,3	2,59
	3 osoby	7,8	35,3	34,8	18,1	3,4	0,6	2,87
	4 osoby	5,5	28,1	34,1	25,6	5,6	1,0	3,20
	5 osób	3,6	23,0	33,0	29,7	9,1	1,7	3,51
	6 osób	2,8	16,7	33,8	31,8	12,4	2,5	3,77
	7 osób i więcej	3,5	14,7	30,1	33,3	13,0	5,5	3,99
Ocena warunków materialnych gospodarstw domowych	Zadowolenie	8,5	30,6	32,1	21,6	5,8	1,4	3,09
	Średnie zadowolenie	10,7	36,6	30,9	17,6	3,6	0,6	2,81
	Niezadowolenie	18,0	39,5	28,1	12,3	1,9	0,2	2,47

Istotniejsza od liczby pokoi w mieszkaniu wydaje się informacja, czy każdy z mieszkańców ma własny pokój. Z odpowiedzi badanych wynika, że na jedną osobę w gospodarstwie domowym przypada średnio nieco więcej niż jeden pokój (1,19). Niemniej większość gospodarstw stanowią takie, w których więcej jest osób niż pokoi. W co szóstym gospodarstwie (16,8%) na osobę przypada mniej niż pół pokoju, w nieco większej liczbie gospodarstw (17,9%) – od połowy do trzech czwartych pokoju (co oznacza na przykład trzypokojowe mieszkanie zajmowane przez czteroosobową rodzinę), a prawie w co trzecim (30,5%) więcej niż trzy czwarte pokoju, ale nie więcej niż jeden, w tym w więcej niż co czwartym gospodarstwie domowym (28,4%) na osobę przypada dokładnie jeden pokój. Sytuacja, gdy w mieszkaniu jest więcej pokoi niż osób, dotyczy jednej trzeciej ankietowanych. Najczęściej (w przypadku 14,7%) jest to nie więcej niż 1,50 pokoju na osobę (czyli na przykład dwuosobowa rodzina mieszka w trzypokojowym mieszkaniu), nieco rzadziej (12,8%) – od 1,51 pokoju do 2 pokoi na osobę. Rzadko się zdarza, by na jedną osobę przypadały więcej niż 2 pokoje (7,3%, w tym więcej niż 3 pokoje – 1,6%).

Podobnie jak w przypadku powierzchni mieszkania, im większe gospodarstwo domowe, tym mniej pokoi przypada na osobę. O ile w gospodarstwach jednoosobowych jest to średnio 2,11 pokoju, o tyle w sześcioosobowych – 0,63 pokoju, a w jeszcze większych – 0,52 pokoju. Tylko nieco więcej niż co czwarte gospodarstwo jednoosobowe (28,4%) zajmuje mieszkanie jednopokojowe, ponad dwie piąte takich gospodarstw (43,8%) ma dwa pokoje, jedna piąta (20,3%) – trzy, a co trzynaste (7,5%) więcej niż trzy. Z drugiej strony wśród gospodarstw siedmioosobowych i większych nie ma ani jednego, w którym na osobę przypadałoby więcej niż 1,5 pokoju, te zaś, w których na osobę przypada od 1,1 do 1,5 pokoju, stanowią zaledwie 3,6% ich ogółu. Ponad połowa gospodarstw co najmniej siedmioosobowych (58,8%) dysponuje nie więcej niż połową pokoju na osobę.

Tabela 8

Liczba osób w gospodarstwie domowym	Odsetki gospodarstw domowych, w których na jedną osobę przypada:							Średnio liczba pokoi
	do 0,5 pokoju	0,51–0,75	0,76–1	1,1-1,5	1,51–2	2,1–3	powyżej 3 pokoi	
Ogółem	16,8	17,9	30,5	14,7	12,8	5,7	1,6	1,19
1 osoba			28,4		43,8	20,3	7,5	2,11
2 osoby	12,3		41,6	30,8	8,8	5,6	0,7	1,29
3 osoby	7,8	35,3	34,8	12,4	8,2	1,3	0,1	0,96
4 osoby	33,7	34,1	16,0	14,1	1,8	0,4		0,80
5 osób	26,5	33,0	29,7	9,1	1,6	0,1		0,70
6 osób	53,2	18,4	23,2	4,8	0,4			0,63
7 osób i więcej	58,8	27,1	10,6	3,6				0,52

W przypadku liczby pokoi przypadających na jedną osobę w gospodarstwie domowym duże znaczenie ma również wysokość dochodów *per capita* oraz wiek ankietowanych i ich pozycja zawodowa, natomiast nie ma wpływu wielkość miejsca zamieszkania. Im wyższe dochody, tym większa liczba pokoi na osobę. Większa niż przeciętnie liczba pokoi przypada też na osobę w rodzinach starszych respondentów (powyżej 54 roku życia). Wśród biernych zawodowo najwięcej pokoi mają do dyspozycji gospodarstwa domowe emerytów i rencistów, najmniej zaś bezrobotnych i zajmujących się domem, a w grupach społeczno-zawodowych odpowiednio – najwięcej lekarze i kadra kierownicza, a najmniej robotnicy niewykwalifikowani.

Duża średnia powierzchnia i liczba pokoi w mieszkaniach osób starszych związana jest nadal z dość częstym traktowaniem mieszkania jako lokum na całe życie. Zmiana mieszkania ze względu na zmianę liczby osób w gospodarstwie domowym jest w dalszym ciągu mało popularna z uwagi na stałe trudności na rynku mieszkaniowym oraz zaszłości z czasów PRL. Ma to taki skutek, że w tym samym – początkowo zbyt małym – lokalu najpierw zamieszkuje małżeństwo wychowujące dzieci, potem zaś jedno z owdowiałych samotnych małżonków, dla którego mieszkanie to może być nawet zbyt duże i zbyt kosztowne w utrzymaniu.

Tabela 9

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych, w których na jedną osobę przypada:							Średnio liczba pokoi
		do 0,5 pokoju	0,51–0,75	0,76–1	1,1–1,5	1,51–2	2,1–3	powyżej 3 pokoi	
Ogółem		16,8	17,9	30,5	14,7	12,8	5,7	1,6	1,19
Wiek	18-24 lata	22,0	24,8	28,4	12,2	7,6	4,1	1,0	1,01
	25-34	24,9	24,6	27,1	12,1	8,2	2,6	0,6	0,97
	35-44	25,9	27,8	26,5	12,2	5,5	1,7	0,5	0,90
	45-54	16,4	20,9	30,9	15,9	10,0	4,6	1,3	1,12
	55-64	9,2	10,6	33,9	19,2	16,2	8,2	2,6	1,40
	65 lat i więcej	7,4	5,3	34,3	15,0	24,1	10,7	3,1	1,57
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	51,9	21,4	18,0	6,2	1,3	1,2	0,1	0,66
	301-500	33,7	27,0	25,2	8,2	3,8	1,6	0,5	0,83
	501-900	16,1	18,3	33,2	13,2	12,8	4,9	1,5	1,18
	901-1200	8,5	13,0	33,6	16,1	18,9	7,9	2,0	1,39
	Powyżej 1200 zł	5,2	8,2	33,3	18,3	21,4	10,8	2,9	1,54
	Brak danych	17,0	21,4	29,0	16,3	10,2	4,6	1,4	1,12

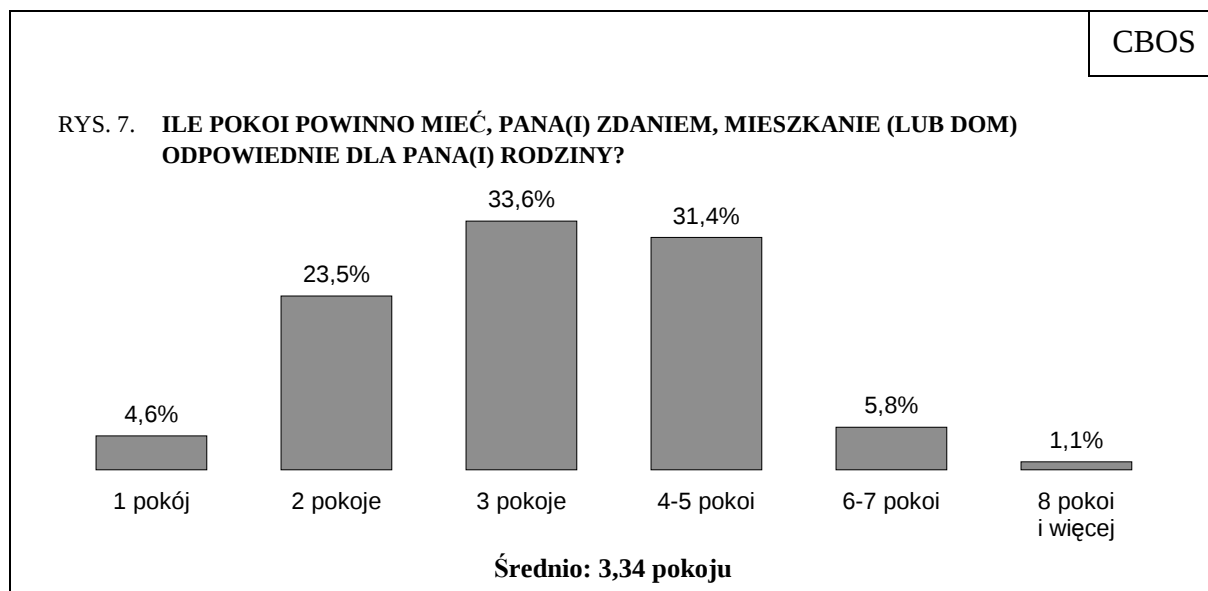
Tabela 9 cd.

Cechy socjodemograficzne		Odsetki gospodarstw domowych, w których na jedną osobę przypada:							Średnio liczba pokoi
		do 0,5 pokoju	0,51–0,75	0,76–1	1,1–1,5	1,51–2	2,1–3	powyżej 3 pokoi	
Ogółem		16,8	17,9	30,5	14,7	12,8	5,7	1,6	1,19
Grupa społeczno-zawodowa pracujący	Kadra kierownicza	7,7	18,5	28,6	22,5	12,7	7,4	2,7	1,33
	Inżynierowie	9,5	19,9	31,5	20,6	10,2	6,1	2,2	1,24
	Lekarze	4,9	18,3	26,8	22,2	16,5	9,3	1,9	1,41
	Prawnicy	7,2	19,7	31,8	18,6	13,9	7,8	0,9	1,26
	Nauczyciele	11,1	22,4	30,4	19,0	11,1	5,0	1,0	1,17
	Pozostali specjaliści z wyższym wyksz.	7,6	22,8	28,6	16,9	16,4	5,4	2,2	1,29
	Specjaliści niższego szczebla	13,6	21,2	33,6	14,8	12,4	3,7	0,8	1,13
	Mistrzowie-technicy	14,1	23,6	32,6	15,1	6,6	5,4	2,5	1,13
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	22,5	25,3	29,0	11,8	7,5	3,6	0,2	0,97
	Pracownicy usług	23,4	27,3	27,4	12,6	5,8	2,8	0,5	0,95
	Górnicy	13,9	27,6	31,8	14,9	8,3	2,6	0,9	1,06
	Inni robotnicy wykwalifikowani	25,7	26,4	26,6	12,0	6,5	2,2	0,6	0,93
	Robotnicy niewykwalifikowani	30,9	24,5	27,1	10,0	4,7	2,1	0,7	0,88
	Robotnicy najemni w rolnictwie	33,0	19,2	27,3	8,6	5,5	4,6	1,9	0,96
	Rolnicy	22,7	20,6	25,6	18,0	7,4	3,9	1,9	1,05
	Pracujący na własny rachunek	11,2	19,8	28,2	20,3	12,2	6,0	2,1	1,25
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	18,2	23,4	30,5	13,1	9,3	4,6	0,9	1,07
	Renciści	14,3	12,3	33,9	13,5	17,3	6,4	2,3	1,32
	Emeryci	7,4	6,9	34,2	16,4	21,8	10,3	2,9	1,53
	Bezrobotni	33,4	23,3	26,5	9,5	4,8	1,9	0,5	0,86
	Zajmujący się domem	30,3	26,6	22,7	13,7	4,7	1,5	0,4	0,87
	Niepracujący z innych powodów	26,7	19,0	31,3	14,0	4,9	3,5	0,6	0,97

ASPIRACJE MIESZKANIOWE

Mieszkania zajmowane przez rodziny ankietowanych powinny mieć, ich zdaniem, średnio nieco większą liczbę pokoi niż obecnie. Mieszkanie, jakie zajmuje jedno gospodarstwo domowe, składa się przeciętnie z trzech pokoi (2,83), a powinno – z więcej niż trzech (3,34). Członkowie niewielu rodzin (4,6%) chcieliby mieszkać w jednopokojowych mieszkaniach, jedną czwartą gospodarstw (23,5%) zadowoliliby mieszkanie dwupokojowe,

jedną trzecią (33,6%) – trzypokojowe, niespełna jedną trzecią (31,4%) – cztero- lub pięciopokojowe. Stosunkowo niewiele rodzin (5,8%) uważa, że potrzebuje mieszkania sześć- lub siedmiopokojowego, a zupełnie nieliczne (1,1%) – że jeszcze większego.

Gospodarstwa domowe chciałyby mieć do dyspozycji tym więcej pokoi, im więcej osób liczą, a ponadto im mniejsza jest miejscowość zamieszkania (trzeba pamiętać, że na wsi częściej można spotkać wieloosobowe rodziny wielopokoleniowe mieszkające pod jednym dachem). Najwyższe aspiracje mają rodziny rolników oraz osób pracujących na własny rachunek, najniższe zaś – gospodarstwa domowe emerytów i rencistów. Rodziny chciałyby mieć tym więcej pokoi, im lepiej oceniają własne warunki materialne, ale z drugiej strony – im niższe uzyskują dochody *per capita*. Zapewne względy ekonomiczne, ograniczające aspiracje, konkurują tu z potrzebami mieszkaniowymi większych rodzin (których dochody *per capita* zazwyczaj są niższe). Na ogół też młodzi ankietowani mają wyższe aspiracje niż starsi.

Tabela 10

Cechy socjodemograficzne		Ile pokoi powinno mieć, Pana(i) zdaniem, mieszkanie (lub dom) odpowiednie dla Pana(i) rodziny?						Średnio liczba pokoi
		1 pokój	2 pokoje	3 pokoje	4-5 pokoi	6-7 pokoi	8 pokoi i więcej	
		w procentach						
Ogółem		4,6	23,5	33,6	31,4	5,8	1,1	3,34
Wiek	18-24 lata	2,3	13,9	34,5	37,4	9,6	2,4	3,79
	25-34	1,3	14,3	38,4	38,5	6,4	1,0	3,59
	35-44	1,1	10,3	31,5	47,5	8,1	1,4	3,86
	45-54	2,9	18,3	35,5	35,3	6,8	1,2	3,53
	55-64	5,4	31,5	35,0	23,4	4,1	0,6	3,05
	65 lat i więcej	11,8	43,6	28,0	13,8	2,2	0,5	2,61
Miejsce zamieszkania	Wieś	4,1	17,4	26,0	39,2	11,1	2,2	3,78
	Miasto poniżej 20 tys.	4,1	24,6	35,1	30,6	4,9	0,6	3,27
	od 20 tys. do 49 999	3,7	24,8	37,1	29,9	3,8	0,7	3,24
	od 50 tys. do 99 999	5,4	26,2	38,0	27,3	2,8	0,3	3,08
	od 100 tys. do 499 999	5,2	28,1	37,8	25,6	2,7	0,6	3,06
	500 tys. i więcej mieszkańców	5,4	27,6	38,3	26,0	2,3	0,4	3,04
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	4,4	17,3	34,4	36,4	6,6	0,9	3,50
	301-500	3,1	17,8	35,4	36,9	6,1	0,7	3,48
	501-900	7,4	28,6	32,2	27,0	4,1	0,7	3,09
	901-1200	6,4	34,0	32,8	23,1	3,1	0,7	2,96
	Powyżej 1200 zł	4,5	30,9	36,0	24,1	4,0	0,5	3,07
	Brak danych	2,2	14,4	33,2	39,4	8,9	1,9	3,75
Liczba osób w gospodar- stwie domowym	1 osoba	18,7	51,7	22,1	6,8	,6	0,2	2,22
	2 osoby	3,3	37,6	40,2	16,7	1,9	0,3	2,85
	3 osoby	0,4	11,5	48,1	35,4	4,0	0,6	3,49
	4 osoby	0,3	5,1	31,3	54,4	7,6	1,3	3,98
	5 osób	0,1	2,1	20,6	60,1	14,7	2,3	4,44
	6 osób	0,2	1,7	15,1	53,3	25,2	4,5	4,87
	7 osób i więcej	0,2	1,5	9,0	46,4	33,2	9,7	5,35
Ocena warunków materialnych gospodarstw domowych	Zadowolenie	3,5	19,3	33,1	34,8	7,7	1,6	3,55
	Średnie zadowolenie	3,8	23,2	34,6	31,7	5,7	0,9	3,35
	Niezadowolenie	7,2	29,9	33,0	26,2	3,3	0,5	3,03

Z naszych obliczeń wynika, że na jedną osobę w gospodarstwie domowym powinno przypadać średnio prawie półtora pokoju (1,35), a więc stosunkowo niewiele więcej niż teraz, przy czym różnice dotyczą przede wszystkim mieszkań najmniejszych, natomiast mieszkania, w których na osobę przypadałyby więcej niż dwa pokoje, chciałoby mieć prawie tyle samo badanych co obecnie.

Tabela 11

Liczba pokoi na osobę w gospodarstwie domowym	Odsetki rodzin, które określoną liczbę pokoi na osobę	
	mają	chciałyby mieć
Do 0,50 pokoju	16,8	3,4
0,51–0,75 pokoju	17,9	12,0
0,76–1 pokój	30,5	38,0
1,01–1,50 pokoju	14,7	22,6
1,51–2 pokoje	12,8	16,3
2,01–3 pokoje	5,7	6,1
Powyżej 3 pokoi	1,6	1,6
Średnio liczba pokoi:	1,19	1,35

Policzyliśmy różnicę między obecną a pożądaną liczbą pokoi na osobę w gospodarstwie domowym. Okazuje się, że ponad połowa gospodarstw (55,3%) zadowolona jest tym, co ma, a co dwudzieste piąte (4%) potrzebowałoby mieszkania mniejszego niż obecne. Im mniej osób w gospodarstwie domowym, tym częstsze deklaracje, że mieszkanie powinno się składać z mniejszej liczby pokoi bądź takiej samej jak obecnie.

Tabela 12

Liczba osób w gospodarstwie domowym	Różnica między obecną a pożądaną liczbą pokoi przypadającą na osobę w gospodarstwie domowym						
	<0	0	>0 do 0,25	>0,25 do 0,33	>0,33 do 0,5	>0,5 do 1	>1
	odsetki gospodarstw						
Ogółem	4,0	55,3	10,3	9,2	11,7	8,4	1,1
1 osoba	7,6	73,1				15,9	3,4
2 osoby	5,4	67,3			21,3	5,0	1,0
3 osoby	2,6	48,0		35,2		13,8	0,4
4 osoby	2,0	42,1	34,1		19,0	2,6	0,3
5 osób	1,5	39,1	29,2		24,8	5,4	
6 osób	1,1	37,5	22,7	29,3	5,5	3,7	0,1
7 osób i więcej	2,1	32,4	33,2	21,8	7,3	3,2	

Mniejszą niż obecnie liczbą pokoi na osobę chciałyby dysponować gospodarstwa domowe tym częściej, im starsi są ci, którzy wchodzi w ich skład. Rodziny mieszkające w dużych miastach (liczących 100 tys. i więcej ludności) rzadziej niż przeciętnie chciałyby ograniczyć liczbę pokoi. To, co mają, częściej wystarcza gospodarstwom osób starszych niż młodych. Mieszkania większe niż obecnie częściej niż przeciętnie chciałyby mieć rodziny, w których dochody *per capita* są wysokie (powyżej 1200 zł).

Ponadto mieszkania nie większe niż obecnie częściej niż przeciętnie chciałyby mieć gospodarstwa domowe emerytów i rencistów, osób najslabiej wykształconych, a większe – robotników niewykwalifikowanych i najemnych w rolnictwie, a także bezrobotnych.

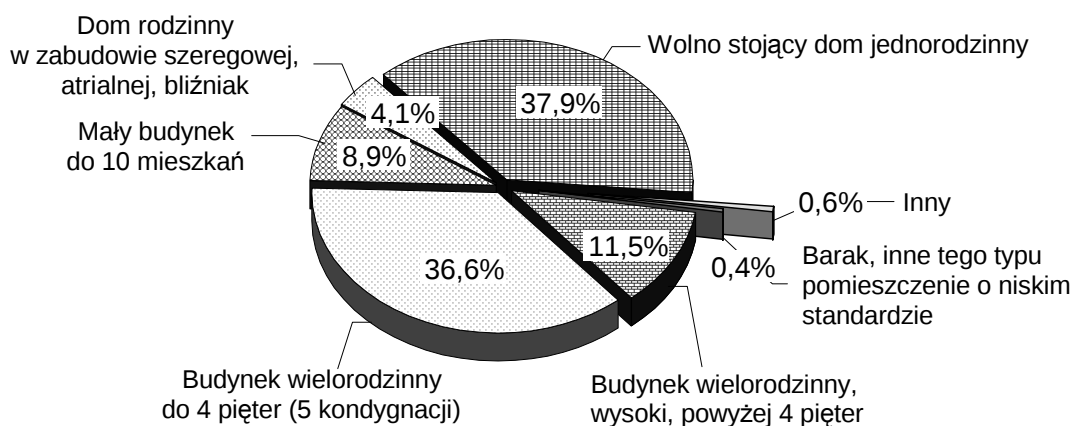
Tabela 13

Cechy socjodemograficzne		Różnica między obecną a pożądaną liczbą pokoi przypadającą na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym						
		<0	0	>0 do 0,25	>0,25 do 0,33	>0,33 do 0,5	>0,5 do 1	>1
		odsetki gospodarstw						
Ogółem		4,0	55,3	10,3	9,2	11,7	8,4	1,1
Wiek	18-24 lata	1,6	45,9	14,2	11,9	12,1	12,0	2,2
	25-34	1,8	38,5	14,2	14,5	15,2	13,3	2,4
	35-44	2,3	40,9	20,0	12,8	15,3	7,8	0,8
	45-54	3,9	54,8	11,1	10,0	12,2	7,6	0,4
	55-64	5,8	67,3	4,2	6,0	9,7	6,4	0,6
	65 lat i więcej	7,0	75,3	2,2	2,5	7,0	5,5	0,5
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	4,8	57,3	10,7	8,4	11,2	7,0	0,6
	301-500	4,0	57,5	10,9	8,6	11,3	7,1	0,6
	501-900	4,3	55,1	9,9	9,9	11,2	8,5	1,1
	901-1200	4,7	56,7	10,7	10,0	9,9	7,1	0,9
	Powyżej 1200 zł	3,5	54,0	10,2	9,7	12,2	9,0	1,5
	Brak danych	2,4	50,2	9,2	9,5	14,1	12,7	1,8
Miejsce zamieszkania	Wieś	1,2	36,0	24,3	12,2	18,6	7,5	0,2
	Miasto poniżej 20 tys.	2,2	43,1	17,9	11,8	16,8	7,7	0,6
	od 20 tys. do 49 999	4,3	58,2	9,7	8,9	10,9	7,3	0,7
	od 50 tys. do 99 999	5,3	64,4	4,7	7,6	9,0	8,3	0,7
	od 100 tys. do 499 999	5,6	61,8	2,7	5,5	10,8	11,4	2,2
	500 tys. i więcej mieszkańców	3,4	52,3	12,9	10,6	11,4	8,1	1,2

TYPY BUDYNKÓW

Najwięcej polskich rodzin (37,9%) mieszka w wolno stojących domach jednorodzinnych, ale niewiele mniej (36,6%) w mieszkaniach znajdujących się w niezbyt wysokich blokach (budynkach wielorodzinnych mających do pięciu kondygnacji, czteropiętrowych). Pozostała jedna czwarta mieszka w różnego typu budynkach: 11,5% w wysokich blokach mieszkalnych (budynkach wielorodzinnych mających więcej niż pięć kondygnacji), 8,9% w małych budynkach wielorodzinnych (liczących nie więcej niż dziesięć mieszkań), 4,1% w domach w zabudowie szeregowej czy tzw. bliźniakach, 0,4% w barakach lub innych tego typu pomieszczeniach o niskim standardzie.

RYS. 8. TYP BUDYNKU, W KTÓRYM MIESZKA RESPONDENT I OSOBY PROWADZĄCE WSPÓLNIE Z NIM GOSPODARSTWO DOMOWE

Zabudowa jednorodzinna przeważa na wsi, gdzie w wolno stojących domach mieszka większość rodzin (81,5%), natomiast w miastach występuje zdecydowanie rzadziej (od 31,3% w miastach poniżej 20 tys. ludności do 6,3% w metropoliach). W mniejszych miastach więcej jest niezbyt wysokich domów wielorodzinnych, natomiast im większe miasto, tym częstsze zamieszkiwanie w wysokich blokach.

W domach jednorodzinnych wolno stojących, a także w bliźniakach oraz w małych budynkach wielorodzinnych (do 10 mieszkań) mieszka tym więcej rodzin, im niższe są ich dochody *per capita*, natomiast im lepsza sytuacja materialna respondenta i osób prowadzących wspólnie z nim gospodarstwo domowe, tym częściej zajmują oni lokale w budynkach wielopiętrowych. W domach jednorodzinnych wolno stojących rodziny zamieszkują tym częściej, im więcej osób liczą, a im mniejsze gospodarstwo domowe, tym większe prawdopodobieństwo, że zajmuje mieszkanie w budynku wielorodzinnym. Istotne jest jednak również, jakiego typu są to gospodarstwa – w domach jednorodzinnych mieszkają w większości wieloosobowe rodziny wielopokoleniowe, ale już rzadziej niż przeciętnie – rodzice samotnie wychowujący dzieci.

Tabela 14

Typ gospodarstwa domowego	Typ budynku, w którym mieszka rodzina						
	wolno stojący dom jednorodzinny	dom rodzinny w zabudowie szeregowej, atrialnej, bliźniak	mały budynek do 10 mieszkań	budynek wielorodzinny do 4 pięter (5 kondygnacji)	budynek wielorodzinny, wysoki, powyżej 4 pięter	barak, inne tego typu pomieszczenie o niskim standardzie	inny
	w procentach						
Gospodarstwa jednoosobowe	24,9	3,0	10,0	44,7	16,3	0,5	0,6
Gospodarstwa wieloosobowe jednopokoleniowe – pary bez dzieci w gospodarstwie domowym	35,1	4,1	8,6	38,4	12,9	0,3	0,5
Gospodarstwa wieloosobowe dwupokoleniowe – dwoje rodziców z dziećmi	41,3	4,6	8,6	34,5	9,7	0,3	0,8
Gospodarstwa wieloosobowe dwupokoleniowe – samotni rodzice z dziećmi	30,9	4,3	11,0	41,3	11,4	0,5	0,6
Gospodarstwa wieloosobowe rodzinne wielopokoleniowe	60,6	3,6	6,9	22,1	6,0	0,1	0,6
Gospodarstwa wieloosobowe – pozostałe sytuacje	47,5	4,5	7,9	28,4	11,0	0,3	0,4

W poszczególnych regionach zabudowa też jest bardzo zróżnicowana (znajduje to odbicie w danych dotyczących powierzchni zajmowanych lokali, co wynika z tego, że domy mają przeciętnie większą powierzchnię niż mieszkania w blokach, zatem regionalne zróżnicowania zabudowy wpływają również na zróżnicowania średniej powierzchni mieszkań w danym regionie). W domach jednorodzinnych mieszka prawie dwie trzecie rodzin na Podkarpaciu (63%) oraz co najmniej połowa w województwach podlaskim, małopolskim, lubelskim i świętokrzyskim (od 51,4% do 57,4%), podczas gdy w województwach dolnośląskim, pomorskim i lubuskim od jednej piątej do jednej czwartej rodzin (od 20,7% do 27,4%), a w Zachodniopomorskim tylko 15,7% (w tym regionie jest z kolei najwyższy w porównaniu z pozostałymi odsetek domów w zabudowie szeregowej czy bliźniaków – 10,6%, nie zmienia to jednak ogólnie bardzo małej liczby rodzin mieszkających w domach).

Z kolei w wysokich budynkach wielorodzinnych (powyżej pięciu kondygnacji) najczęściej w porównaniu z pozostałymi mieszkają mieszkańcy województwa mazowieckiego (23,3%), a najrzadziej podkarpackiego (4,0%) – patrz tabele aneksowe.

Tabela 15

Ocena warunków mieszkaniowych	Typ budynku, w którym mieszka rodzina						
	wolno stojący dom jednorodzinny	dom rodzinny w zabudowie szeregowej, atrialnej, bliźniak	mały budynek do 10 mieszkań	budynek wielorodzinny do 4 pięter (5 kondygnacji)	budynek wielorodzinny, wysoki, powyżej 4 pięter	barak, inne tego typu pomieszczenie o niskim standardzie	inny
	w procentach						
Zadowolenie	71,4	69,4	56,3	66,9	67,9	21,2	52,0
Średnie zadowolenie	20,9	22,3	24,5	22,0	21,6	19,2	31,6
Niezadowolenie	7,6	8,4	19,3	11,0	10,5	59,6	16,4

Tabela 16

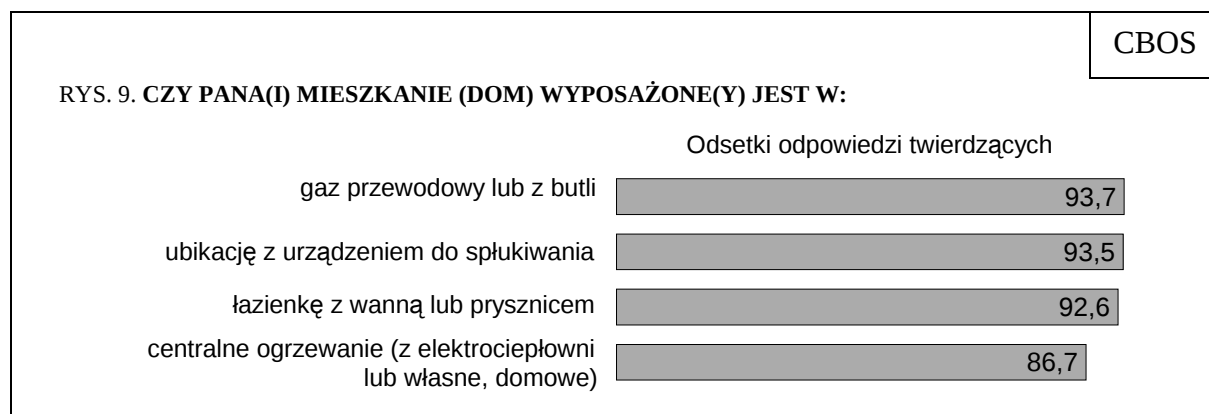
Ocena warunków materialnych gospodarstwa domowego	Typ budynku, w którym mieszka rodzina						
	wolno stojący dom jednorodzinny	dom rodzinny w zabudowie szeregowej, atrialnej, bliźniak	mały budynek do 10 mieszkań	budynek wielorodzinny do 4 pięter (5 kondygnacji)	budynek wielorodzinny, wysoki, powyżej 4 pięter	barak, inne tego typu pomieszczenie o niskim standardzie	inny
	w procentach						
Zadowolenie	39,3	39,6	34,3	37,2	40,2	12,4	33,9
Średnie zadowolenie	35,5	34,7	32,7	35,8	34,5	33,6	37,1
Niezadowolenie	25,2	25,7	33,0	27,0	25,3	54,1	29,1

Typ budynku, w jakim się mieszka, wpływa również w pewnym stopniu na odczuwanie zadowolenia zarówno z warunków mieszkaniowych gospodarstwa domowego, jak i ogólnie warunków materialnych, których sytuacja mieszkaniowa jest jedną ze składowych⁶. Wyraźnie niezadowolone są rodziny mieszkające w lokalach o niskim standardzie – barakach i innych tego typu pomieszczeniach, natomiast wśród pozostałych niezadowolenie wyrażają najczęściej mieszkańcy niewielkich budynków wielorodzinnych (do 10 mieszkań).

⁶ Na temat wpływu zadowolenia z poszczególnych aspektów życia na ogólne z niego zadowolenie więcej w komunikacie CBOS „Regionalne i społeczne zróżnicowania kondycji psychicznej i zadowolenia z życia”, luty 2008.

STANDARD MIESZKAŃ I ICH STAN TECHNICZNY

Jak wynika z naszego badania, obecnie mieszkania są powszechnie wyposażone w takie udogodnienia, jak: gaz (przewodowy lub z butli), ubikacja z urządzeniem do spłukiwania, łazienka z wanną lub prysznicem (powyżej 90%). W ogromnej większości mieszkań (86,7%) jest też centralne ogrzewanie (z elektrociepłowni lub własnej kotłowni).

We wszystkie wymienione udogodnienia rzadziej niż przeciętnie wyposażone są gospodarstwa domowe osób najstarszych (mających 65 lat i więcej), mieszkańców wsi, respondentów najslabiej wykształconych (te trzy czynniki często się ze sobą łączą). Występowanie udogodnień zależy też bezpośrednio od wysokości dochodów na osobę w gospodarstwie domowym (wyjątek stanowi dostępność gazu – jego brak nie musi świadczyć o niedostatku, gdyż często w nowo budowanych domach gaz w pełni zastępuje się elektrycznością) oraz łączy się z zadowoleniem z warunków materialnych. Rzadziej niż przeciętnie są one spotykane w gospodarstwach jednoosobowych oraz największych – co najmniej siedmioosobowych (w tym drugim przypadku znów wyjątek stanowi gaz). Ubikacje, łazienki z wanną lub prysznicem, a także centralne ogrzewanie rzadziej niż przeciętnie stanowią wyposażenie mieszkań należących do gospodarstw domowych bezrobotnych, rencistów, rolników, robotników niewykwalifikowanych i robotników najemnych w rolnictwie.

Istnieje też pewne regionalne zróżnicowanie standardu mieszkań. Województwa lubelskie, łódzkie i świętokrzyskie są pod względem wyposażenia mieszkań w urządzenia sanitarne nieco upośledzone. Centralne ogrzewanie rzadziej niż przeciętnie jest stosowane w domach i mieszkaniach w województwach dolnośląskim, kujawsko-pomorskim i łódzkim. O ile jednak w Świętokrzyskiem i Lubelskiem niższy standard można częściowo tłumaczyć

przewagą zabudowy jednorodzinnej wiejskiej (choć teza ta nie znajduje potwierdzenia w danych dotyczących na przykład Podkarpacia), o tyle w Łódzkiem nie może to stanowić wyjaśnienia (patrz tabele aneksowe).

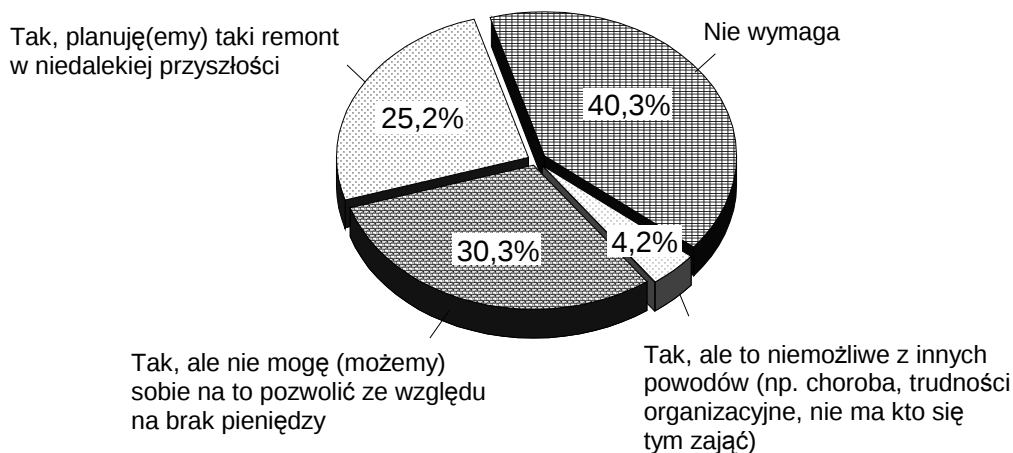
Na standard mieszkania w znacznym stopniu wpływa również typ budynku. Oczywiście najniższy jest w barakach i innych tego rodzaju pomieszczeniach, wśród pozostałych natomiast na niekorzyść wyróżniają się niewielkie budynki wielorodzinne (do 10 mieszkań), z których mniej niż 70% ma centralne ogrzewanie, rzadziej też niż przeciętnie są one wyposażone w urządzenia sanitarne. W wolno stojących domach jednorodzinnych również nieco rzadziej niż przeciętnie są wymienione udogodnienia. Najlepiej zaś wyposażone pod każdym względem są mieszkania znajdujące się w wysokich budynkach wielorodzinnych (powyżej 5 kondygnacji).

Tabela 17

Czy Pana(i) mieszkanie (dom) wyposażone(y) jest w:	Typ budynku, w którym mieszka rodzina						
	wolno stojący dom jednorodzinny	dom rodzinny w zabudowie szeregowej, atrialnej, bliźniak	mały budynek do 10 mieszkań	budynek wielorodzinny do 4 pięter (5 kondygnacji)	budynek wielorodzinny, wysoki, powyżej 4 pięter	barak, inne tego typu pomieszczenie o niskim standardzie	inny
	odsetki odpowiedzi twierdzących						
– gaz przewodowy lub z butli	93,0	94,5	92,9	94,8	95,8	79,5	95,3
– ubikację z urządzeniem do spłukiwania	89,8	94,3	90,9	97,1	99,1	72,4	84,3
– łazienkę z wanną lub prysznicem	89,9	92,5	85,7	96,3	99,4	52,1	83,5
– centralne ogrzewanie (z elektrociepłowni lub własne domowe)	85,2	84,2	68,6	90,6	98,6	35,9	77,6

Największa grupa rodzin (40,3%) twierdzi, że ich dom lub mieszkanie nie wymaga remontu ani wykończenia, jedna czwarta zaś (25,2%) deklaruje, że planuje takie prace w niedalekiej przyszłości. Prawie jedna trzecia (30,3%) nie może sobie pozwolić na remont czy wykończenie zamieszkiwanego lokalu ze względu na brak pieniędzy, nieliczne (4,2%) – z innych powodów (na przykład przeszkód natury organizacyjnej czy zdrowotnej).

RYS. 10. CZY PANA(I) DOM LUB MIESZKANIE WYMAGA REMONTU LUB WYKOŃCZENIA?

Odpowiedzi na to pytanie zależą przede wszystkim od sytuacji materialnej gospodarstwa domowego, a także od wykształcenia i pozycji zawodowej osób do niego należących – na ogół im one wyższe, tym lepiej oceniany jest stan lokalu, w którym się mieszka. Remontu ani wykończenia nie wymaga ponad połowa mieszkań, w których zamieszkują rodziny prawników, lekarzy, inżynierów, kadry kierowniczej i innych specjalistów z wyższym wykształceniem (poza nauczycielami) oraz specjalistów niższego szczebla, a także osób pracujących na własny rachunek. Z kolei prawie połowy gospodarstw domowych rolników, robotników niewykwalifikowanych, rencistów i bezrobotnych nie stać na przeprowadzenie koniecznych prac.

Przekonanie, że dom lub mieszkanie nie wymaga remontu, wyrażano tym częściej, im mniejsze gospodarstwo domowe, a z kolei im większe, tym na ogół częściej mówiono o braku pieniędzy na wykonanie odpowiednich prac (zależności te nie dotyczą gospodarstw jednoosobowych). Na brak środków finansowych na remont wskazywano też na ogół tym częściej, im mniejsze miejsce zamieszkania. W metropoliach prawie połowa lokali zamieszkiwanych przez rodziny badanych nie potrzebuje prac remontowych ani wykończeniowych, podczas gdy na wsi – niespełna jedna trzecia. Kobiety nieco gorzej niż mężczyźni oceniają stan zajmowanych lokali oraz możliwości remontowe swoich gospodarstw domowych (patrz tabele aneksowe).

Tabela 18

Czy Pana(i) dom lub mieszkanie wymaga remontu lub wykończenia?	Typ budynku, w którym mieszka rodzina						
	wolnostojący dom jednorodzinny	dom rodzinny w zabudowie szeregowej, atrialnej, bliźniak	mały budynek do 10 mieszkań	budynek wielorodzinny do 4 pięter (5 kondygnacji)	budynek wielorodzinny, wysoki, powyżej 4 pięter	barak, inne tego typu pomieszczenie o niskim standardzie	inny
	w procentach						
Nie wymaga	33,2	31,5	35,3	47,5	49,6	12,4	31,0
Tak i planuję(emy) taki remont w niedalekiej przyszłości	27,7	29,7	24,4	23,0	23,4	15,2	23,0
Tak, ale nie mogę (możemy) sobie na to pozwolić ze względu na brak pieniędzy	35,9	35,0	35,2	25,2	21,4	58,6	35,7
Tak, ale to niemożliwe z innych powodów (np. choroba, nie ma kto się tym zająć, trudności organizacyjne)	3,2	3,8	5,1	4,3	5,6	13,8	10,3

Typ budynku, w jakim mieszkają poszczególne rodziny, również nie pozostaje bez wpływu na ocenę jego stanu technicznego. Remontu znacznie częściej wymagają domy jednorodzinne i mieszkania w małych budynkach wielorodzinnych niż mieszkania w dużych blokach. Oczywiście najczęściej wskazywano na potrzebę remontu budynków o niskim standardzie.

Sytuacja mieszkaniowa gospodarstw domowych jest stosunkowo dobra. Większość domów i mieszkań stanowi własność mieszkających w nich osób, a ponad 90% rodzin zajmuje samodzielny lokal i nie musi go dzielić z osobami prowadzącymi odrębne

gospodarstwo domowe. Na jedną osobę przypada obecnie prawie trzydzieści metrów kwadratowych powierzchni mieszkania i nieco ponad jeden pokój. Oczywiście trudniejsza pod tym względem jest sytuacja rodzin wieloosobowych. Prawie wszystkie mieszkania (ponad 90%) wyposażone są w podstawowe udogodnienia (gaz, łazienka z wanną lub prysznicem, ubikacja spłukiwana bieżącą wodą), ogromna większość (86,7%) – również w centralne ogrzewanie. Pewne zastrzeżenia może budzić stan techniczny zamieszkiwanych lokali – jedna trzecia gospodarstw dostrzega potrzebę remontu lub wykończenia, ale nie może sobie na to pozwolić ze względu na brak pieniędzy. Nie dziwi jednak, że warunki mieszkaniowe najczęściej są oceniane pozytywnie i większość rodzin jest z nich zadowolona.

Opracowała
Joanna SZCZEPAŃSKA

A N E K S

Tabela 1

		Proszę powiedzieć, które z określić najlepiej oddaje Pana(i) sytuację mieszkaniową?							Liczba osób
		Dom, w którym mieszkam, jest moją własnością (lub współmałżonka)	Mieszkanie to jest moją własnością (lub współmałżonka)	Jest to mieszkanie spółdzielcze lokatorskie	Jest to mieszkanie kwaterunkowe lub służbowe	Mieszkam u rodziców, rodziny	Jest to mieszkanie wynajęte od kogoś	Inna sytuacja	
		w procentach							
Ogółem		31,9	28,8	10,6	9,4	11,9	4,9	2,6	38832
Płeć	Mężczyźni	34,4	27,0	9,6	8,3	13,5	4,8	2,4	15409
	Kobiety	30,2	30,0	11,2	10,1	10,9	5,0	2,7	23423
Wiek	18-24 lata	11,8	12,4	10,1	6,4	42,2	14,9	2,3	4029
	25-34	20,3	26,9	10,3	7,4	21,2	10,8	3,0	6710
	35-44	38,4	28,1	9,2	9,7	8,6	3,8	2,2	6217
	45-54	39,8	27,3	12,7	12,1	3,6	2,2	2,2	6932
	55-64	37,5	33,0	12,5	10,1	3,1	1,6	2,3	6693
	65 lat i więcej	35,0	36,7	8,7	9,2	6,1	1,2	3,1	8250
Miejsce zamieszkania	Wieś	63,6	10,1	1,5	2,7	18,0	1,4	2,7	12788
	Miasto pon. 20 tys.	27,6	32,3	10,7	11,3	10,9	4,2	2,9	4877
	Od 20 tys. do 49 999	20,6	38,5	14,3	9,9	10,4	4,4	2,0	4359
	Od 50 tys. do 99 999	16,8	35,6	19,7	11,5	8,9	5,5	2,0	3539
	Od 100 tys. do 499 999	11,8	38,9	16,4	14,4	8,4	7,4	2,7	7503
	500 tys. i więcej mieszkańców	9,0	42,6	14,6	14,2	6,8	10,3	2,5	5765
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	35,3	10,9	10,3	17,1	16,5	5,4	4,6	1660
	301-500	34,9	16,2	11,5	15,7	13,7	5,3	2,6	3628
	501-900	35,5	24,6	11,5	11,2	10,7	4,3	2,3	9384
	901-1200	26,2	36,1	12,6	9,7	8,1	4,9	2,4	5195
	Powyżej 1200 zł	22,1	45,8	9,0	6,3	6,7	7,6	2,4	6219
	Brak danych	35,0	26,5	9,6	6,6	15,8	3,9	2,6	12746
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	22,9	36,9	11,2	12,1	4,5	9,0	3,4	7228
	2 osoby	31,3	34,2	10,8	9,8	6,3	4,7	2,8	10545
	3 osoby	29,5	29,5	11,9	8,6	13,7	4,7	2,1	8344
	4 osoby	35,8	23,2	10,8	8,1	16,5	3,3	2,4	7240
	5 osób	39,8	17,3	7,9	8,2	22,3	2,8	1,8	3094
	6 osób	47,7	11,1	5,7	7,2	24,8	2,0	1,7	1356
Ocena war. mater. gosp. dom.	7 osób i więcej	48,6	7,4	5,2	6,8	26,6	2,9	2,4	1019
	Zadowolenie	33,0	31,3	8,6	5,8	13,9	5,3	2,1	14760
	Średnie zadowolenie	32,4	29,0	11,0	8,8	11,2	4,9	2,8	13646
	Niezadowolenie	29,6	25,0	12,8	15,3	10,0	4,4	3,0	10356
	Dolnośląskie	19,3	37,8	9,5	17,4	9,7	4,4	1,8	3226
	Kujawsko-pomorskie	26,9	32,6	11,6	10,2	9,5	7,0	2,3	2057
Województwo	Lubelskie	48,5	18,9	6,5	5,5	14,2	2,8	3,5	2139
	Lubuskie	26,8	36,2	9,0	12,0	10,3	3,5	2,3	1013
	Łódzkie	30,4	24,2	13,4	11,3	11,9	5,2	3,6	2948
	Małopolskie	40,7	21,9	5,9	4,9	19,6	5,2	1,8	3152
	Mazowieckie	32,1	29,5	11,6	9,3	9,3	5,9	2,3	5643
	Opolskie	34,0	32,6	7,7	7,5	10,0	5,0	3,2	1015
	Podkarpackie	48,3	21,0	6,0	3,8	16,7	2,6	1,6	1753
	Podlaskie	42,6	29,8	6,4	2,5	13,3	4,1	1,3	1200
	Pomorskie	21,2	36,4	9,0	11,3	13,5	6,2	2,4	2168
	Śląskie	26,8	24,8	18,2	11,9	10,9	4,2	3,2	4924
	Świętokrzyskie	47,2	22,3	6,7	3,9	14,5	2,7	2,8	1244
	Warmińsko-mazurskie	28,0	37,0	8,4	10,0	9,4	5,0	2,3	1393
	Wielkopolskie	34,0	26,2	10,5	8,9	10,8	6,8	2,8	3214
	Zachodniopomorskie	20,2	42,8	11,9	8,2	9,7	4,2	3,1	1744
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	52,2	13,8	3,8	8,1	17,4	1,6	3,1	588
	Podstawowe	42,1	20,5	9,6	13,1	8,8	2,6	3,2	6576
	Gimnazjalne	13,8	13,5	10,6	8,8	48,5	3,8	,9	448
	Zasadnicze zawodowe	38,1	20,8	12,6	11,9	9,9	4,1	2,7	9421
	Niepełne średnie	22,4	24,3	15,7	11,9	20,8	3,2	1,8	649
	Średnie ogólnokształc.	22,7	31,0	11,6	8,6	15,9	8,1	2,2	4313
	Średnie zawodowe	30,8	31,7	11,0	8,2	12,0	4,3	2,1	8158
	Pomaturalne	24,1	33,8	13,7	6,0	13,1	6,8	2,5	1376
	Niepełne wyższe	15,6	33,7	9,9	5,9	17,6	14,1	3,2	818
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	24,9	38,8	7,5	5,6	14,1	6,8	2,3	1502
	Wyższe magisterskie	23,7	46,5	7,0	4,7	9,4	6,0	2,7	4782
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe ze st. co najmniej doktora	26,1	56,7	1,8	4,9	4,3	3,5	2,8	170
	Kadra kierownicza	30,9	39,2	10,0	5,8	6,9	4,4	2,8	470
	Inżynierowie	21,9	49,9	5,4	,8	9,9	8,8	3,2	299
	Lekarze	31,7	42,7	4,3	4,2	6,4	7,9	2,7	139
	Prawnicy	26,4	41,7	4,3	2,3	15,0	7,8	2,4	128
	Nauczyciele	26,4	42,7	7,0	5,9	11,3	4,9	1,8	930
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	21,2	46,4	5,9	6,3	9,9	7,2	3,1	1141
	Specjaliści niższ. szczebla	22,9	38,2	12,2	6,5	11,0	6,8	2,4	3218
	Mistrzowie-technicy	26,6	37,5	11,6	5,9	10,2	6,5	1,7	499
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	27,9	30,1	13,9	12,7	7,8	4,9	2,6	476
	Pracownicy usług	24,0	24,7	13,6	10,2	17,7	7,8	2,1	3277
	Górnicy	29,0	25,0	27,7	3,7	5,3	4,8	4,4	124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	30,4	22,8	13,3	11,2	14,2	6,4	1,8	2783
	Robotnicy niewykwalifikowani	30,7	18,8	12,0	14,8	14,9	5,0	3,8	1491
	Robotnicy najemni w rolnictwie	31,0	27,5	5,2	12,7	13,8	3,6	6,2	153
	Rolnicy	86,9	3,7	,6	,5	7,4	,3	,7	1572
	Pracujący na własny rachunek	44,7	29,7	5,4	4,7	8,3	5,2	2,1	1287
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	10,2	12,5	8,9	5,1	45,5	16,4	1,3	1927
	Renciści	36,6	24,6	12,1	13,8	7,2	2,5	3,2	3172
	Emeryci	35,2	37,1	10,3	8,9	4,7	1,2	2,5	10894
	Bezrobotni	23,4	18,3	11,5	17,0	19,5	6,6	3,7	2839
	Zajmujący się domem	35,5	21,3	12,3	10,6	10,3	6,5	3,5	1295
	Niepracujący z innych powodów	22,1	20,1	14,5	13,5	17,8	7,7	4,3	606

Tabela 2

		Odsetki gospodarstw domowych, w których na jedną osobę przypada:									Liczba osób
		do 10 m ²	10,1–15 m ²	15,1–20 m ²	20,1–25 m ²	25,1–30 m ²	30,1–35 m ²	35,1–40 m ²	40,1–50 m ²	powyżej 50 m ²	
Ogółem		6,7	15,6	19,2	14,3	10,6	6,9	7,3	9,0	10,5	38552
Płeć	Mężczyźni	6,3	15,2	19,9	14,8	11,2	7,0	7,0	8,4	10,2	15342
	Kobiety	7,0	15,8	18,8	13,9	10,2	6,8	7,4	9,3	10,7	23210
Wiek	18-24 lata	10,4	23,2	21,9	13,0	9,0	4,2	5,6	5,7	6,9	3970
	25-34	10,8	22,5	23,8	13,0	8,3	5,3	5,2	5,4	5,6	6645
	35-44	11,8	23,9	23,4	13,2	8,7	4,6	5,3	4,7	4,4	6173
	45-54	5,7	16,9	21,2	14,4	10,7	7,6	7,3	7,5	8,8	6914
	55-64	2,8	8,6	15,6	16,2	13,1	9,0	8,4	11,5	14,7	6672
	65 lat i więcej	1,8	4,6	12,2	15,1	12,7	8,8	10,2	15,8	18,9	8178
	Wieś	6,3	12,7	18,6	12,6	11,4	7,2	8,3	9,5	13,4	12617
	Miasto pon. 20 tys.	7,8	15,5	18,9	15,7	9,9	6,5	6,9	8,7	10,1	4846
Miejsce zamieszkania	Od 20 tys. do 49 999	7,1	17,2	18,2	15,5	10,5	6,8	7,3	8,0	9,3	4356
	Od 50 tys. do 99 999	6,8	17,4	20,2	14,4	10,6	7,0	6,2	8,6	8,8	3517
	Od 100 tys. do 499 999	6,9	17,0	20,5	14,7	10,0	6,8	6,3	9,0	8,8	7471
	500 tys. i więcej mieszkańców	6,0	17,8	19,3	15,2	10,2	6,4	7,3	8,8	8,9	5746
	Do 300 zł	32,8	25,4	17,4	9,6	5,9	3,1	2,5	1,9	1,5	1649
Dochody na jedną osobę	301-500	15,8	25,0	23,3	12,0	9,3	4,0	3,8	3,2	3,5	3601
	501-900	5,4	16,5	19,7	14,3	10,5	7,4	7,4	8,9	10,0	9330
	901-1200	1,9	10,2	17,4	14,9	12,3	7,5	9,4	12,9	13,5	5181
	Powyżej 1200 zł	1,0	6,3	13,7	15,6	12,9	9,5	9,5	14,2	17,4	6200
	Brak danych	6,5	17,7	21,4	14,6	9,8	6,2	6,8	7,4	9,6	12590
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	,2	1,1	3,1	3,1	7,9	8,3	16,8	24,8	34,7	7173
	2 osoby	1,2	4,3	14,7	25,4	18,5	10,6	6,4	9,4	9,6	10491
	3 osoby	4,3	17,0	34,8	14,8	8,7	7,4	5,3	3,4	4,2	8293
	4 osoby	10,4	33,7	21,2	13,0	8,0	2,5	4,1	4,7	2,4	7192
	5 osób	19,7	30,5	24,0	9,7	5,6	2,5	5,2	1,4	1,3	3070
	6 osób	27,1	27,5	26,8	6,8	4,6	4,2	1,2	1,5	,3	1340
	7 osób i więcej	38,3	34,2	13,5	6,3	4,7	1,3	1,4	,4	,0	991
	Ocena war. mater. gosp. dom.	4,5	14,8	19,0	14,7	10,8	7,1	7,2	9,6	12,3	14627
Województwo	Średnie zadowolenie	7,0	16,1	20,3	14,4	10,8	6,5	7,3	8,5	9,1	13550
	Niezadowolone	9,5	16,1	18,1	13,5	10,0	7,0	7,3	8,7	9,9	10306
	Dolnośląskie	5,7	14,9	18,5	14,7	12,4	8,3	7,0	7,9	10,7	3212
	Kujawsko-pomorskie	7,4	19,1	20,7	15,3	8,6	7,1	6,4	7,7	7,8	2052
	Lubelskie	8,9	16,6	16,9	11,8	12,3	5,7	7,3	9,3	11,2	2128
	Lubuskie	5,3	18,0	20,0	14,6	10,2	6,1	7,1	7,6	11,0	1012
	Łódzkie	7,2	14,2	21,1	14,6	10,5	6,6	8,4	8,1	9,3	2935
	Małopolskie	6,6	14,9	20,0	14,9	10,5	7,1	7,3	8,5	10,3	3139
	Mazowieckie	7,9	14,8	17,7	14,5	10,0	5,9	8,6	9,5	11,1	5627
	Opolskie	4,3	11,3	17,2	15,1	11,2	6,8	6,4	10,3	17,4	1009
	Podkarpackie	8,3	14,1	18,3	13,7	11,2	6,4	6,3	10,1	11,6	1712
	Podlaskie	4,5	16,2	17,7	13,4	10,4	6,1	9,5	10,5	11,8	1186
	Pomorskie	8,9	18,3	18,1	13,6	10,6	6,7	6,3	8,3	9,2	2162
	Śląskie	4,2	14,7	20,5	14,0	9,9	7,9	7,4	10,2	11,3	4856
	Świętokrzyskie	7,1	15,6	20,7	14,4	11,6	6,0	6,6	8,2	9,8	1242
	Warmińsko-mazurskie	7,2	16,8	19,8	15,5	7,0	6,9	6,5	9,1	11,2	1388
	Wielkopolskie	6,6	15,8	19,8	13,9	11,3	7,3	7,3	8,7	9,3	3163
	Zachodniopomorskie	6,7	17,6	19,6	14,8	12,6	6,8	4,6	8,2	9,2	1728
	Niepełne podstawowe	3,3	8,0	18,6	11,8	10,8	7,3	10,3	11,4	18,4	572
	Podstawowe	8,5	12,4	16,5	13,2	11,4	7,2	8,0	10,1	12,6	6505
	Gimnazjalne	16,0	35,2	20,4	9,9	7,0	2,7	3,3	1,8	3,5	439
Wykształcenie	Zasadnicze zawodowe	9,6	18,8	21,0	13,6	10,1	6,1	6,1	7,4	7,3	9381
	Niepełne średnie	6,2	14,9	19,2	13,4	12,6	6,7	10,3	7,9	8,8	650
	Średnie ogólnokształc.	5,9	15,7	20,0	14,8	9,8	6,1	7,1	10,2	10,4	4278
	Średnie zawodowe	5,7	16,3	19,1	15,5	10,4	7,1	7,3	8,5	10,0	8110
	Pomaturalne	5,6	15,3	22,7	15,8	10,0	5,6	7,0	8,6	9,4	1369
	Niepełne wyższe	3,2	14,7	18,9	15,1	11,3	7,2	6,5	10,5	12,6	808
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	4,8	13,5	18,4	14,8	10,8	8,5	8,2	8,4	12,6	1485
	Wyższe magisterskie	2,3	12,8	18,6	14,9	11,4	7,9	7,9	10,2	13,9	4753
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	1,2	5,2	9,4	9,1	13,5	14,6	10,3	14,7	21,9	169
	Kadra kierownicza	2,4	10,9	18,1	16,3	13,2	8,4	7,1	10,4	13,3	466
Grupa społ.-zaw. pracujący	Inżynierowie	2,5	16,4	19,1	15,2	12,1	7,2	8,8	7,2	11,5	296
	Lekarze	,8	12,1	16,1	9,9	8,6	8,2	10,9	12,0	21,4	137
	Prawnicy	5,1	12,6	22,1	14,4	8,7	6,6	8,9	8,7	12,9	125
	Nauczyciele	3,8	15,7	22,6	16,2	13,2	6,3	7,1	7,2	7,9	917
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	2,0	15,8	22,2	13,7	9,3	6,9	8,2	9,9	12,1	1123
	Specjaliści niższ. szczebla	5,0	17,2	23,6	15,8	9,7	6,6	6,4	7,8	7,8	3203
	Mistrzowie-technicy	4,7	18,3	24,5	14,2	10,6	7,9	7,2	4,3	8,2	499
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	7,6	25,6	23,5	13,2	9,8	3,6	6,4	6,1	4,3	474
	Pracownicy usług	10,8	23,5	22,9	14,3	8,2	5,6	5,4	5,2	4,1	3266
	Górnicy	4,7	20,2	24,8	18,2	12,1	6,1	5,7		8,2	124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	10,6	22,7	24,1	13,2	8,7	4,9	6,2	4,9	4,7	2775
	Robotnicy niewykwalifikowani	14,9	24,3	22,0	12,4	7,6	6,1	4,4	3,8	4,6	1482
	Robotnicy najemni w rolnictwie	13,7	23,2	21,0	11,3	11,4	5,4	2,4	3,5	8,0	153
	Rolnicy	6,1	13,9	21,1	12,5	13,7	7,6	8,7	6,9	9,5	1562
	Pracujący na własny rachunek	3,1	14,9	17,2	14,2	9,5	7,6	8,8	8,8	15,9	1281
	Uczniowie, studenci	7,0	23,4	21,3	13,5	9,5	4,3	6,1	6,9	8,0	1899
	Renciści	4,8	11,1	16,3	13,9	11,9	7,8	8,3	11,8	14,0	3144
Bierni zawodowo	Emeryci	2,0	5,7	13,4	15,8	12,8	8,7	9,6	14,8	17,2	10824
	Bezrobotni	17,4	24,6	21,8	10,8	8,4	5,4	4,3	3,6	3,8	2815
	Zajmujący się domem	14,7	25,2	21,9	13,5	8,3	3,8	3,0	3,1	6,5	1277
	Niepracujący z innych powodów	11,3	21,7	21,7	13,4	10,1	5,5	5,3	5,9	5,0	597

Tabela 3

		Powierzchnia mieszkania przypadająca na jedną osobę w gospodarstwie domowym (w m ²)		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		29,40	20,71	38552
Płeć	Mężczyźni	29,42	21,06	15342
	Kobiety	29,39	20,48	23210
Wiek	18-24 lata	24,55	17,45	3970
	25-34	23,63	15,86	6645
	35-44	22,80	16,20	6173
	45-54	28,48	20,71	6914
	55-64	34,33	22,75	6672
	65 lat i więcej	38,19	22,76	8178
Miejsce zamieszkania	Wieś	32,59	24,08	12617
	Miasto pon. 20 tys.	28,53	19,22	4846
	Od 20 tys. do 49 999	28,06	19,52	4356
	Od 50 tys. do 99 999	27,43	17,89	3517
	Od 100 tys. do 499 999	27,56	18,53	7471
	500 tys. i więcej mieszkańców	27,75	18,12	5746
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	17,05	14,83	1649
	301-500	21,09	15,15	3601
	501-900	29,34	20,38	9330
	901-1200	33,41	20,90	5181
	Powyżej 1200 zł	36,69	22,20	6200
	Brak danych	28,20	20,37	12590
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	50,81	26,62	7173
	2 osoby	32,03	17,94	10491
	3 osoby	23,44	13,16	8293
	4 osoby	20,62	12,15	7192
	5 osób	18,03	10,49	3070
	6 osób	16,08	8,41	1340
	7 osób i więcej	13,41	7,18	991
Ocena war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	31,07	21,89	14627
	Średnie zadowolenie	28,18	18,88	13550
	Niezadowolenie	28,67	21,16	10306
Województwo	Dolnośląskie	29,21	18,67	3212
	Kujawsko-pomorskie	26,97	18,46	2052
	Lubelskie	29,98	22,80	2128
	Lubuskie	29,15	21,51	1012
	Łódzkie	28,56	19,98	2935
	Małopolskie	29,96	22,53	3139
	Mazowieckie	29,85	21,07	5627
	Opolskie	33,72	22,92	1009
	Podkarpackie	30,40	22,32	1712
	Podlaskie	31,39	22,05	1186
	Pomorskie	27,75	20,24	2162
	Śląskie	30,16	19,35	4856
	Świętokrzyskie	28,86	20,30	1242
	Warmińsko-mazurskie	29,40	23,52	1388
	Wielkopolskie	28,76	19,53	3163
	Zachodniopomorskie	27,67	19,84	1728
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	35,47	21,85	572
	Podstawowe	31,40	22,34	6505
	Gimnazjalne	19,10	12,10	439
	Zasadnicze zawodowe	26,26	18,86	9381
	Niepełne średnie	29,51	22,17	650
	Średnie ogólnokszt.	29,25	19,81	4278
	Średnie zawodowe	29,18	20,16	8110
	Pomaturalne	28,42	19,33	1369
	Niepełne wyższe	31,01	21,67	808
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	31,25	22,34	1485
	Wyższe magisterskie	32,64	22,25	4753
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe ze st. co najmniej doktora	39,48	20,91	169
	Kadra kierownicza	33,32	24,34	466
	Inżynierowie	30,45	19,90	296
	Lekarze	37,47	25,49	137
	Prawnicy	31,06	20,43	125
	Nauczyciele	27,94	19,39	917
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	30,80	20,45	1123
	Specjaliści niższ. szczebla	26,98	17,32	3203
	Mistrzowie-technicy	27,70	21,24	499
	Pielegniarki, położne, sanitariusze	23,16	13,83	474
	Pracownicy usług	23,04	15,73	3266
	Górnicy	25,45	18,74	124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	23,26	15,17	2775
	Robotnicy niewykwalifikowani	22,08	14,99	1482
	Robotnicy najemni w rolnictwie	24,72	20,55	153
	Rolnicy	30,13	22,45	1562
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rachunek	34,24	27,62	1281
	Uczniowie, studenci	25,84	17,27	1899
	Renciści	33,32	22,53	3144
	Emeryci	36,77	22,33	10824
	Bezrobotni	21,46	17,34	2815
	Zajmujący się domem	22,08	15,75	1277
Niepracujący z innych powodów		23,82	16,57	597

Tabela 4

		Typ budynku, w którym mieszka respondent i osoby prowadzące wspólnie z nim gospodarstwo domowe							Liczba osób
		Wolno stojący dom jednorodzinny	Dom rodzinny w zabudowie szeregowej, atrialnej, bliźniak	Mały budynek do 10 mieszkań	Budynek wielorodzinny do 4 pięter (5 kondygnacji)	Budynek wielorodzinny, wysoki, powyżej 4 pięter	Barak, inne tego typu pomieszczenie o niskim standardzie	Inny	
		w procentach							
Ogółem		37,9	4,1	8,9	36,6	11,5	,4	,7	38849
Płeć	Mężczyźni	41,2	4,4	8,2	34,3	10,7	,4	,7	15413
	Kobiety	35,6	3,9	9,4	38,1	12,1	,4	,6	23436
Wiek	18-24 lata	33,8	3,9	8,4	38,3	14,7	,4	,6	4032
	25-34	32,5	4,1	8,8	39,4	14,0	,4	,9	6718
	35-44	42,3	4,7	8,4	33,5	9,8	,4	,9	6219
	45-54	40,3	3,8	9,8	36,0	9,0	,5	,7	6940
	55-64	38,3	3,9	9,1	36,0	11,9	,3	,5	6691
	65 lat i więcej	38,5	4,0	8,9	36,7	11,1	,3	,4	8249
	Wieś	81,5	4,6	7,2	5,5	,1	,3	,8	12791
Miejsce zamieszkania	Miasto pon. 20 tys.	31,3	6,6	16,1	43,7	1,1	,6	,7	4876
	Od 20 tys. do 49 999	21,4	4,0	9,1	58,2	5,9	,4	,9	4361
	Od 50 tys. do 99 999	16,9	3,0	9,5	54,2	15,1	,5	,7	3539
	Od 100 tys. do 499 999	11,4	3,1	10,3	54,1	20,3	,3	,4	7511
	500 tys. i więcej mieszkańców	6,3	2,8	4,5	49,6	36,2	,4	,3	5770
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	48,0	4,8	15,9	24,9	3,0	1,4	1,9	1660
	301-500	44,5	4,8	12,5	31,1	5,5	,7	1,0	3625
	501-900	41,8	3,9	9,8	35,1	8,4	,4	,5	9384
	901-1200	27,7	3,8	9,7	44,2	14,0	,2	,5	5198
	Powyżej 1200 zł	23,0	3,5	8,2	46,2	18,5	,2	,4	6219
	Brak danych	43,1	4,2	6,4	32,9	12,3	,3	,7	12764
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	24,9	3,0	10,0	44,7	16,4	,5	,6	7232
	2 osoby	33,5	4,0	9,0	39,5	13,0	,4	,5	10545
	3 osoby	34,6	4,2	9,2	38,8	12,2	,2	,7	8352
	4 osoby	43,8	4,9	7,9	33,6	8,8	,2	,9	7244
	5 osób	54,4	4,5	8,7	25,0	6,1	,5	,8	3092
	6 osób	66,0	4,2	7,3	17,0	4,5	,3	,6	1357
	7 osób i więcej	71,8	4,2	8,2	12,6	1,8	,8	,5	1022
Ocena war. mater. gosp. dom.	Zadowolenie	39,1	4,2	8,1	35,8	12,2	,1	,6	14768
	Średnie zadowolenie	38,1	4,0	8,3	37,2	11,3	,4	,7	13656
Województwo	Niezadowolenie	35,7	3,9	11,0	36,9	10,9	,8	,7	10356
	Dołnośląskie	20,7	4,0	19,9	42,6	12,4	,3	,2	3226
	Kujawsko-pomorskie	31,6	4,2	13,2	40,3	9,3	,8	,6	2057
	Lubelskie	57,3	3,1	2,9	27,7	7,5	,3	1,3	2140
	Lubuskie	27,4	8,8	16,6	40,0	6,4	,2	,7	1014
	Łódzkie	37,5	4,6	6,1	39,9	10,6	,2	1,0	2945
	Małopolskie	55,6	2,1	3,4	28,8	9,9	,1	,2	3153
	Mazowieckie	35,9	2,9	4,6	32,5	23,3	,4	,4	5649
	Opolskie	42,8	4,4	12,8	31,2	7,5	,8	,5	1014
	Podkarpackie	63,0	1,5	2,5	28,3	4,0	,1	,6	1755
	Podlaskie	51,4	2,8	1,8	38,6	5,2	,1	,1	1201
	Pomorskie	24,3	5,4	14,8	42,7	11,2	,5	1,1	2169
	Śląskie	33,3	2,6	9,3	40,1	14,3		,4	4931
	Świętokrzyskie	57,4	2,2	3,5	28,4	6,3	,7	1,5	1245
	Warmińsko-mazurskie	28,8	8,7	15,3	38,9	5,3	,8	2,0	1393
	Wielkopolskie	39,9	5,0	9,6	37,5	6,6	,7	,7	3215
	Zachodniopomorskie	15,7	10,6	13,5	46,4	12,0	,8	,9	1745
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	63,8	6,9	8,2	16,9	2,9	1,1	,2	589
	Podstawowe	49,4	4,7	12,2	27,3	4,8	,8	,7	6574
	Gimnazjalne	39,9	6,7	7,3	37,6	8,1	,6		448
	Zasadnicze zawodowe	44,5	3,9	10,7	32,4	7,2	,5	,8	9427
	Niepełne średnie	31,7	3,3	10,7	41,5	11,8	,1	,9	651
	Średnie ogólnokształc.	29,5	3,5	7,5	43,1	15,8	,2	,5	4318
	Średnie zawodowe	36,3	3,9	7,9	38,6	12,4	,3	,6	8159
	Pomaturalne	28,3	3,6	6,5	41,1	19,6	,3	,4	1374
	Niepełne wyższe	20,7	3,8	7,5	44,3	22,5	,0	1,2	818
	Wyższe licencjackie lub zawodowe	30,9	3,5	6,4	41,0	17,8		,4	1502
	Wyższe magisterskie	25,0	4,3	5,7	45,7	18,7	,0	,6	4788
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	17,4	6,2	9,5	39,7	26,6		,6	170
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kierownicza	30,2	4,5	6,6	43,6	14,6		,5	470
	Inżynierowie	22,8	4,5	7,9	43,1	20,9		,7	299
	Lekarze	28,3	7,4	9,3	35,7	19,3			139
	Prawnicy	28,0	4,6	4,1	48,3	14,1		,8	128
	Nauczyciele	28,9	5,9	6,6	42,7	14,6	,1	1,2	930
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	24,8	3,5	5,6	43,9	21,4	,1	,7	1143
	Specjaliści niższ. szczebla	26,1	3,2	6,6	44,7	18,8	,2	,5	3223
	Mistrzowie-technicy	28,8	5,7	8,5	42,5	14,3		,2	499
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	30,0	3,9	9,0	45,3	11,6	,0	,2	474
	Pracownicy usług	31,5	3,4	9,2	40,5	14,1	,3	,9	3281
	Górnicy	34,5	,9	7,1	40,4	17,1			124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	39,6	3,6	9,8	37,4	8,1	,6	,8	2788
	Robotnicy niewykwalifikowani	39,2	8,0	12,6	31,8	7,2	,6	,5	1492
	Robotnicy najemni w rolnictwie	43,0	10,9	19,1	20,1	5,6		1,2	153
	Rolnicy	95,6	,7	1,3	1,2	,4	,1	,6	1572
	Pracujący na własny rachunek	44,4	7,0	6,0	30,3	12,1	,0	,1	1287
Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	32,7	4,1	6,6	38,9	17,1	,2	,5	1929
	Renciści	42,0	3,4	10,6	34,8	8,0	,6	,7	3172
	Emeryci	37,3	3,8	8,6	37,6	12,0	,3	,4	10892
	Bezrobotni	36,1	4,3	15,6	36,3	5,4	,9	1,4	2840
	Zajmujący się domem	42,0	6,1	10,4	31,3	7,9	1,1	1,2	1296
	Niepracujący z innych powodów	32,6	5,0	15,8	37,6	7,7	,9	,4	606

Tabela 5

		Czy Pana(i) mieszkanie (dom) wyposażone jest w:				Liczba osób
		łazienkę z wanną lub prysznicem	ubikację z urządzeniem do splukiwania	gaz przewodowy lub z butli	centralne ogrzewanie (z elektrociepłowni lub własne, domowe)	
Ogółem		92,6	93,5	93,7	86,7	38866
Płeć	Mężczyźni	92,4	93,2	93,2	87,2	15422
	Kobiety	92,7	93,6	94,0	86,4	23444
Wiek	18-24 lata	95,7	96,3	94,0	89,8	4032
	25-34	95,3	95,5	93,7	89,5	6718
	35-44	93,8	93,9	94,2	88,3	6223
	45-54	92,4	93,2	94,6	86,3	6944
	55-64	92,2	93,4	94,4	86,8	6696
	65 lat i więcej	88,5	90,3	91,9	81,9	8253
Miejsce zamieszkania	Wieś	87,9	88,0	92,5	81,7	12797
	Miasto pon. 20 tys.	94,2	95,5	95,2	86,6	4879
	Od 20 tys. do 49 999	96,1	97,2	95,5	90,3	4365
	Od 50 tys. do 99 999	93,6	95,0	94,5	87,1	3540
	Od 100 tys. do 499 999	94,3	95,6	93,7	88,8	7514
	500 tys. i więcej mieszkańców	96,3	97,4	93,5	92,1	5771
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	75,1	78,4	90,7	64,1	1662
	301-500	87,7	89,6	94,5	77,5	3631
	501-900	89,7	91,2	93,0	82,2	9386
	901-1200	94,1	95,2	94,3	89,9	5200
	Powyżej 1200 zł	97,3	97,5	93,7	93,1	6220
	Brak danych	95,5	95,6	94,2	91,1	12766
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	86,4	89,1	90,2	80,4	7236
	2 osoby	92,4	93,3	93,8	86,5	10549
	3 osoby	95,0	95,3	94,6	89,4	8353
	4 osoby	95,4	95,2	95,3	89,3	7244
	5 osób	94,5	95,3	94,4	88,6	3097
	6 osób	95,2	94,5	95,7	88,0	1359
Ocena war. mater. gosp. dom.	7 osób i więcej	91,0	91,9	94,3	83,6	1022
	Zadowolenie	96,6	96,8	94,3	92,1	14771
Województwo	Średnie zadowolenie	93,4	94,0	94,3	88,0	13660
	Niezadowolenie	85,8	88,1	92,1	77,3	10365
	Dolnośląskie	92,5	93,6	93,4	82,3	3226
	Kujawsko-pomorskie	92,3	94,7	95,2	81,5	2057
	Lubelskie	85,6	86,0	95,3	84,0	2141
	Lubuskie	93,4	94,9	91,8	84,3	1014
	Łódzkie	87,5	89,4	95,8	82,5	2951
	Małopolskie	95,4	95,5	94,0	90,9	3153
	Mazowieckie	92,4	93,2	94,5	90,3	5651
	Opolskie	95,4	95,8	87,3	89,1	1015
	Podkarpackie	92,3	92,0	95,7	84,8	1755
	Podlaskie	90,8	90,2	90,8	84,4	1201
	Pomorskie	95,4	96,2	94,0	90,0	2171
	Śląskie	94,6	95,1	90,2	86,7	4931
	Świętokrzyskie	87,4	87,6	95,1	89,5	1246
	Wykształcenie	Warmińsko-mazurskie	94,5	95,8	94,6	88,1
Wielkopolskie		94,1	95,8	95,2	87,0	3217
Zachodniopomorskie		95,5	96,5	94,2	87,5	1745
Niepełne podstawowe		67,9	72,0	83,6	68,0	589
Podstawowe		80,5	83,0	91,0	71,0	6578
Gimnazjalne		92,2	93,0	95,5	83,1	448
Zasadnicze zawodowe		91,8	92,7	94,3	84,0	9432
Niepełne średnie		95,2	95,3	93,3	88,7	651
Średnie ogólnokształc.		96,6	96,9	95,6	91,5	4319
Średnie zawodowe		96,3	96,9	94,5	91,4	8161
Pomaturalne		98,1	98,7	95,8	93,3	1377
Niepełne wyższe		97,5	97,5	92,9	96,0	818
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe licencjackie lub zawodowe	98,5	98,6	94,0	95,8	1502
	Wyższe magisterskie	99,0	99,0	94,0	96,8	4789
	Wyższe ze st. co najmniej doktora	100,0	100,0	93,3	96,0	170
	Kadra kierownicza	99,1	99,8	92,3	96,6	471
	Inżynierowie	99,6	99,6	93,4	97,3	299
	Lekarze	96,9	97,3	88,9	95,3	139
	Prawnicy	100,0	100,0	92,4	99,1	128
	Nauczyciele	99,0	98,7	94,8	96,3	930
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	98,6	98,5	92,2	96,2	1143
	Specjaliści niższ. szczebla	98,9	98,8	94,0	96,0	3224
	Mistrzowie-technicy	98,0	97,6	95,2	94,5	499
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	98,4	98,2	95,8	90,8	477
	Pracownicy usług	96,2	96,0	95,2	90,9	3282
	Górnicy	97,7	98,1	94,7	91,8	124
	Inni robotnicy wykwalifikowani	93,9	94,4	94,6	86,9	2788
	Robotnicy niewykwalifikowani	88,9	90,6	93,8	79,3	1493
	Robotnicy najemni w rolnictwie	87,8	88,8	93,0	76,1	153
	Rolnicy	88,5	87,2	93,9	82,8	1572
	Bierni zawodowo	Pracujący na własny rachunek	98,2	98,4	93,5	96,3
Uczniowie, studenci		97,1	97,6	94,7	91,9	1929
Renciści		86,8	88,5	93,0	79,1	3178
Emeryci		90,8	92,2	93,3	84,9	10897
Bezrobotni		84,3	87,0	92,1	74,2	2841
Zajmujący się domem		91,8	93,1	94,6	85,4	1296
	Niepracujący z innnych powodów	88,5	91,1	93,6	79,4	606

Tabela 6

		Czy Pana(i) dom lub mieszkanie wymaga remontu lub wykończenia?				Liczba osób	
		Nie wymaga	Tak, planuję(emy) taki remont w niedalekiej przyszłości	Tak, ale nie mogę (możemy) sobie na to pozwolić ze względu na brak pieniędzy	Tak, ale to niemożliwe z innych powodów (np. choroba, nie ma się kto tym zająć, trudności organizacyjne)		
		w procentach					
Ogółem		40,3	25,2	30,3	4,2	38803	
Płeć	Mężczyźni	42,4	26,3	27,4	3,9	15402	
	Kobiety	39,0	24,5	32,3	4,3	23401	
Wiek	18-24 lata	43,7	27,4	24,0	4,9	4025	
	25-34	43,6	30,2	21,7	4,5	6709	
	35-44	38,4	29,9	28,9	2,8	6214	
	45-54	35,8	26,9	34,6	2,8	6937	
	55-64	38,2	24,0	35,2	2,6	6682	
	65 lat i więcej	43,0	16,1	34,0	7,0	8237	
Miejsce zamieszkania	Wieś	30,2	27,7	38,8	3,3	12774	
	Miasto pon. 20 tys.	40,1	25,9	29,9	4,1	4873	
	Od 20 tys. do 49 999	46,1	22,4	27,3	4,2	4357	
	Od 50 tys. do 99 999	43,8	24,2	27,8	4,3	3535	
	Od 100 tys. do 499 999	46,6	24,3	24,7	4,4	7502	
	500 tys. i więcej mieszkańców	48,1	23,1	23,1	5,8	5762	
Dochody na jedną osobę	Do 300 zł	16,1	16,2	63,6	4,0	1662	
	301-500	25,0	21,6	50,8	2,7	3628	
	501-900	34,8	22,3	38,7	4,2	9365	
	901-1200	43,5	25,5	25,6	5,4	5194	
	Powyżej 1200 zł	54,6	27,8	12,6	5,1	6209	
	Brak danych	43,7	28,1	24,6	3,6	12745	
Liczba osób w gosp. dom.	1 osoba	41,8	16,0	34,6	7,6	7226	
	2 osoby	45,0	22,5	28,3	4,2	10528	
	3 osoby	40,5	28,3	27,6	3,6	8337	
	4 osoby	39,4	30,4	27,4	2,8	7236	
	5 osób	33,0	30,5	34,4	2,1	3093	
	6 osób	28,5	33,1	36,7	1,7	1357	
Ocena war. mater. gosp. dom.	7 osób i więcej	24,0	29,4	43,7	3,0	1020	
	Zadowolenie	55,5	27,9	13,2	3,4	14747	
	Średnie zadowolenie	37,1	28,1	30,6	4,2	13639	
	Niezadowolenie	23,0	17,6	54,2	5,2	10348	
	Dolnośląskie	37,8	27,9	29,3	5,0	3219	
	Kujawsko-pomorskie	38,9	28,1	29,6	3,4	2057	
Województwo	Lubelskie	33,7	26,5	35,1	4,6	2132	
	Lubuskie	35,7	29,4	31,7	3,2	1011	
	Łódzkie	38,4	23,7	32,5	5,4	2946	
	Małopolskie	44,2	23,1	28,6	4,1	3148	
	Mazowieckie	45,9	22,3	27,8	4,1	5646	
	Opolskie	37,4	25,0	34,5	3,2	1014	
	Podkarpackie	35,9	22,5	38,2	3,5	1748	
	Podlaskie	39,2	28,2	28,1	4,4	1199	
	Pomorskie	43,7	25,2	27,2	3,9	2169	
	Śląskie	39,6	27,5	28,9	4,0	4927	
	Świętokrzyskie	38,1	20,1	36,8	5,1	1241	
	Warmińsko-mazurskie	42,5	22,3	31,3	4,0	1389	
	Wielkopolskie	40,9	26,0	29,1	4,0	3213	
	Zachodniopomorskie	39,3	27,3	29,8	3,6	1745	
	Wykształcenie	Niepełne podstawowe	32,9	12,0	45,7	9,4	588
Podstawowe		29,9	17,3	47,2	5,5	6570	
Gimnazjalne		38,3	25,3	33,8	2,7	448	
Zasadnicze zawodowe		32,6	26,7	37,6	3,1	9424	
Niepełne średnie		37,8	28,1	31,0	3,0	650	
Średnie ogólnoksz.		46,3	26,3	22,9	4,5	4314	
Średnie zawodowe		43,0	27,0	26,3	3,6	8145	
Pomaturalne		45,7	27,6	22,5	4,2	1370	
Niepełne wyższe		48,4	27,1	18,5	6,0	815	
Wyższe licencjackie lub zawodowe		50,7	28,7	15,9	4,7	1500	
Wyższe magisterskie		54,5	27,9	13,4	4,1	4779	
Wyższe ze st. co najmniej doktora		59,5	27,0	8,6	5,0	170	
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kierownicza	59,8	26,9	9,7	3,6	470	
	Inżynierowie	52,1	32,9	9,8	5,2	299	
	Lekarze	55,5	34,0	7,7	2,7	137	
	Prawnicy	61,0	25,8	9,2	4,0	127	
	Nauczyciele	43,9	35,5	16,7	3,8	930	
	Pozost. specjaliści z wyższ. wyksz.	61,0	25,9	8,9	4,2	1138	
	Specjaliści niższ. szczebla	51,4	28,6	16,6	3,5	3216	
	Mistrzowie-technicy	48,3	32,3	15,1	4,3	497	
	Pielęgniarki, położne, sanitariusze	43,1	27,3	24,0	5,6	475	
	Pracownicy usług	39,5	31,5	26,0	3,1	3275	
	Górnicy	47,5	32,6	17,6	2,3	124	
	Inni robotnicy wykwalifikowani	35,8	31,4	29,5	3,3	2787	
	Robotnicy niewykwalifikowani	25,2	27,8	44,1	3,0	1491	
	Robotnicy najemni w rolnictwie	25,1	40,2	32,2	2,4	153	
	Rolnicy	26,1	31,0	41,0	1,9	1570	
	Pracujący na własny rachunek	54,6	30,1	12,2	3,1	1286	
	Bierni zawodowo	Uczniowie, studenci	49,9	24,9	19,6	5,6	1927
		Renciści	31,2	18,5	46,1	4,2	3172
Emeryci		42,4	19,2	33,0	5,4	10879	
Bezrobotni		25,1	23,1	47,8	4,0	2837	
Zajmujący się domem		35,3	29,8	31,4	3,5	1293	
Niepracujący z innych powodów		32,2	20,1	43,3	4,4	606	